

ΑΓΑΠΗ ΑΚΑΤΑΜΑΧΗΤΗ

Μια ιστορία Χάρης και Αγάπης

Του Τζιμ Λάινς (Μετάφραση Νίκη Μίχα)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αυτά που θα διαβάσετε έχουν όλα συμβεί πραγματικά. Ακόμα και σήμερα δυσκολεύομαι να πιστέψω ότι έγιναν στη δική μου ζωή! Ευχαριστώ όμως το Θεό που έγιναν.

Είμαι ευγνώμων σε όσους έκαναν αυτό το βιβλίο πραγματικότητα καθώς και στις πολλές υποδείξεις των φίλων που διάβασαν το χειρόγραφο – τον Δρα Ρον Μπλου, τον Δρα Τζον Μίλερ, τη Νταϊάνα Ουόρνερ, την Μαίρη Κάιμ, την Τζάνις Κλέμενς, τις κόρες μας Τσέρι Ντεαγκέλις και Λόρελ Κλαρκ, και το γιο μας Δρα Ντέιβιντ Λάινς. Ιδιαίτερα ευχαριστώ την αγαπημένη μου γυναίκα, Φραν, που μόχθησε ακούραστα στην προετοιμασία του χειρογράφου. Ευχαριστώ, επίσης, τους ανθρώπους εκείνους από τις εκδόσεις Μάστχοφ που με ενθάρρυναν και δέχτηκαν μεγαλόψυχα να εκδώσουν αυτήν τη μαρτυρία.

Αν μου ζητούσαν να πω όλα όσα λέει αυτό το βιβλίο με δυο λόγια, θα το έκανα με τα λόγια του εδαφίου Ρωμαίους 5:20: «Κι όπου η αμαρτία φάνηκε στο αληθινά τρομακτικό της μέγεθος, εκεί η χάρη του Θεού την υπερκάλυψε με το παραπάνω». Δε θα είχα νιώσει αυτή την άφθονη χάρη στη ζωή μου αν δεν είχε προηγηθεί η θυσία μιας αγαπητής άγιας γυναίκας του Θεού που η αγάπη Του την ανάγκασε να «φροντίσει για αυτό το αγόρι!»

Σκοπός αυτού του βιβλίου είναι να δείξει τί μπορεί να συμβεί όταν ένας πιστός, με την οδηγία του Θεού, είναι πρόθυμος να επενδύσει τη ζωή του στη ζωή ενός άλλου ανθρώπου.

Η θερμή προσευχή μου είναι να χρησιμοποιήσει αυτό το βιβλίο για να σε προκαλέσει να ακολουθήσεις αυτό το παράδειγμα. Μπορείς να φέρεις αλλαγή στις ζωές των άλλων!

Με ταπεινή ευγνωμοσύνη στο Θεό,

Ο συγγραφέας

Αφιερώνω με αγάπη αυτό το βιβλίο στα παιδιά μας, Τσέρι, Λόρελ και Ντέιβιντ,
Με την ελπίδα ότι θα πάρουν τη λαμπάδα και θα την περάσουν σε άλλους.

Κεφάλαιο 1

ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Πρόσφατα διάβασα την ιστορία ενός αγοριού που ζούσε σε γκέτο μιας μεγαλούπολης. Κάποτε χτυπήθηκε από αμάξι και έμεινε παράλυτο, επειδή δεν έλαβε τη σωστή ιατρική φροντίδα. Μια κοινωνική λειτουργός ενδιαφέρθηκε για το αγόρι και το πήγε σε έναν ορθοπαιδικό χειρουργό, που έκανε επέμβαση στα πόδια του.

Δυο χρόνια αργότερα, το αγόρι επισκέφτηκε το γραφείο της κοινωνικής λειτουργού χωρίς πατερίτσες. Είχε θεραπευτεί εντελώς.

Αγκαλιάστηκαν και η κοινωνική λειτουργός σκέφτηκε: «Αν τίποτα από όσα έχω κάνει στη ζωή μου δεν έχει αξία, τουλάχιστον μπορώ να πω ότι βοήθησα αυτό το αγόρι».

Αργότερα, η κοινωνική λειτουργός μίλησε για αυτήν την εμπειρία στους συναδέλφους της και πρόσθεσε: «Όλα αυτά συνέβησαν πριν από χρόνια. Πού νομίζετε ότι βρίσκεται σήμερα αυτό το αγόρι;» Μερικοί υπέθεσαν ότι ίσως είχε γίνει δάσκαλος, άλλοι ότι είχε γίνει φυσιοθεραπευτής ή κοινωνικός λειτουργός. Φανερά συγκινημένη, η κοινωνική λειτουργός απάντησε: «Όχι, βρίσκεται στη φυλακή, επειδή διέπραξε το χειρότερο έγκλημα που μπορεί κανείς να διαπράξει. Βοήθησα αυτό το αγόρι να μάθει να περπατά ξανά, αλλά, δυστυχώς, δεν υπήρχε κανείς να τον διδάξει πού να περπατά».

Όταν διάβασα τη συνταρακτική αυτή ιστορία, ένιωσα ότι μπορούσα να ταυτιστώ με εκείνο το αγόρι. Εγώ δεν ήμουν σωματικά παράλυτος, αλλά η ζωή μου ήταν παράλυτη ηθικά και πνευματικά· χρειαζόταν κάποιον να τη θεραπεύσει. Όπως εκείνη η κοινωνική λειτουργός ενδιαφέρθηκε για το παράλυτο αγόρι, μια γυναίκα ενδιαφέρθηκε προσωπικά για μένα. Δε μου έμαθε μονάχα πώς να περπατάω, αλλά και πού. Αν δεν είχε έρθει στη ζωή μου, το τέλος της ιστορίας μου θα ήταν παρόμοιο με του παράλυτου αγοριού. Διαβάζοντας την ιστορία μου, θα καταλάβετε το γιατί.

Θυμάμαι με μεγάλη ζωντάνια τη μέρα που στεκόμουν με τη μητέρα μου μπροστά από το παράθυρο του σπιτιού που νοικιάζαμε στη βόρεια πλευρά της πόλης. Ο μπαμπάς ήταν στο ναυτικό και έλειπε σε υπερπόντιο ταξίδι. Η σπιτονοικοκυρά απειλούσε τη μαμά μου με έξωση αν δεν πλήρωνε το ενοίκιο σε μια εβδομάδα. Ήταν αδύνατο να γλυτώσουμε την έξωση κι έτσι η μαμά αποφάσισε να της ανταποδώσει το χατίρι. Γύρισε, λοιπόν, και μου είπε: «Βιάσου, Τζίμι, και πέτα την πέτρα! Το σπασμένο παράθυρο θα της μάθει ότι κανείς δεν τα βάζει μαζί μου!» Ήμουν μονάχα έξι χρονών και η μαμά ήξερε ότι αν πετούσα την πέτρα εγώ, δε θα υπήρχαν νομικές κυρώσεις. Υπάκουα, έριξα την πέτρα με ορμή.

Ακόμα και σήμερα, μπορώ να νιώσω όλη την ένταση της τρομακτικής εκείνης εμπειρίας. Άκουσα το γυαλί να συντρίβεται, είδα τα σπασμένα κομμάτια να σκορπίζονται σε όλη τη βεράντα κι άκουσα τις οργισμένες φωνές της κυρίας Ντότερι, της σπιτονοικοκυράς μας, που ζούσε ακριβώς δίπλα μας: «Αρκετά σε ανέχτηκα, κυρία Λάινς! Όχι μόνο αρνείσαι να μου πληρώσεις το ενοίκιο, αλλά μου σπας και τα παράθυρα. Θα τα πούμε στο δικαστήριο!»

Η σπιτονοικοκυρά κάλεσε την αστυνομία και δυο μέρες αργότερα η μαμά με πήρε μαζί της στο δικαστήριο. Δεν ήθελα να πάω, αλλά με διαβεβαίωνε συνεχώς ότι όλα θα πήγαιναν καλά.

Θυμάμαι όλο το σκηνικό του δικαστηρίου σαν να συνέβη μόλις χτες. Ο δικαστής είπε: «Κυρία Ουίνιφρεντ Ντότερι κατά κυρίας Χουανίτας Λάινς. Κυρία Λάινς, πλησιάστε στην έδρα, παρακαλώ». Η εικοσιεφτάχρονη μελαχροινή μητέρα μου, κοντόχοντρη, αλλά με καλοφτιαγμένο πρόσωπο, πήγε στη θέση της με σιγουριά και χαμογελώντας πλατιά στο μεσήλικα δικαστή. Εκείνος την κοίταξε πάνω από τα διπλοεστιακά γυαλιά του και συνέχισε: «Κυρία Λάινς, κατηγορείστε ότι σπάσατε ένα παράθυρο πρόσοψης στην οδό Ν. Μπουτς, αριθμός 553, στο Μάριον της Ιντιάνα, στις 7 Μαΐου του τρέχοντος έτους 1944. Εσείς σπάσατε το παράθυρο, κυρία Λάινς;»

Τα καστανά μάτια της μαμάς άνοιξαν διάπλατα. «Αχ, όχι, εντιμότητα δικαστά, δεν το έσπασα εγώ». Ο δικαστής δεν φάνηκε να πρόσεξε ότι η μαμά γύρισε προς το μέρος μου και μου έκλεισε το μάτι. Στράφηκε στο δικαστή και, καθώς ήταν καλή ηθοποιός, πρόσθεσε πειστικά: «Ποτέ δε θα σκεφτόμουν να κάνω τέτοιο πράγμα».

«Η υπόθεση έκλεισε», είπε ο δικαστής αδιάφορα και χτυπώντας το σφυρί του κάλεσε την επόμενη υπόθεση. Η κυρία Ντότερι έμεινε άφωνη. Την ώρα που εγκατέλειπε την αίθουσα του δικαστηρίου κοίταξε θυμωμένη τη μητέρα μου, που ανταποκρίθηκε με ένα αυτάρεσκο χαμόγελο.

Κερδίσαμε τη δίκη, αλλά έπρεπε να εγκαταλείψουμε το σπίτι αμέσως και αναγκαστήκαμε να περάσουμε τη νύχτα σε ξενοδοχείο.

Κεφάλαιο 2

ΣΠΙΤΙ ΜΟΥ, ΣΠΙΤΑΚΙ ΜΟΥ

Θυμάμαι τα πρώτα μας χρόνια στο Μάριον... Λίγες μέρες μετά τη δίκη, ο μπαμπάς επέστρεψε με άδεια χωρίς να τον περιμένουμε. Τόσο εγώ, όσο και η μεγαλύτερη αδελφή μου, Σίρλεη, και ο μικρότερος αδελφός μου, Ουόλτερ, χαρήκαμε που είδαμε το μπαμπά ύστερα από έντεκα μήνες, νιώθαμε όμως ταυτόχρονα κάποια ανησυχία. Όταν ο μπαμπάς ήταν σπίτι, οι καυγάδες ανάμεσα στους γονείς μου βρισκόταν στην ημερήσια διάταξη. Συνήθως επικεντρώνονταν στην σεξουαλική ασυδοσία της μητέρας μου, θέμα που ερχόταν συχνά στην επιφάνεια. Στην πραγματικότητα, η μαμά ήταν οχτώ μηνών έγκυος στο τέταρτο παιδί της, αλλά ο μπαμπάς γνώριζε ότι δεν ήταν δικό του, καθώς έλειπε για πάρα πολύ καιρό.

Όπως φοβήθηκα, ο καβγάς δεν άργησε να ξεσπάσει. Αυτή τη φορά κατέληξε σε βίαιη πάλη ανάμεσα στον πατέρα μου που είχε ύψος 1,70 μ. και ζύγιζε 80 κιλά και στη μητέρα μου, που είχε ανάστημα 1,50 μ. και ζύγιζε σχεδόν 90 κιλά. Αυτή είχε το πάνω χέρι. Ένα της χτύπημα έριξε τον πατέρα μου με την πλάτη στην πόρτα του μπάνιου, που βρισκόταν στο τέλος του διαδρόμου, δυόμιση μέτρα πίσω του. Ακολούθησε ένα από τα ψηλοτάκουνα της παπούτσια.

Ο μπαμπάς ήταν σωματικά δυνατότερος από τη μαμά, αλλά σεβόταν την κατάσταση της και δεν υπερασπίστηκε τον εαυτό του. Εξάλλου, από τις πρώτες μέρες του γάμου

του είχε μάθει ότι η συνθηκολόγηση ήταν η καλύτερη επιλογή. Στο τέλος, η μαμά θριάμβευε πάντοτε, ακόμα κι αν αυτό σήμαινε ότι έπρεπε να περιμένει την ώρα που ο μπαμπάς έπεφτε για ύπνο.

Κατά τη διάρκεια ενός άγριου καβγά που έλαβε χώρα στο σπίτι του θείου μου, η μαμά άνοιξε τη συρταριέρα που βρισκόταν δίπλα της κι όπου ο αδελφός της φύλαγε το οπλισμένο ρεβόλβερ του. Άρπαξε το όπλο, σκόπευσε βιαστικά το μπαμπά και τράβηξε τη σκανδάλη! Το όπλο δεν πυροδοτήθηκε. Η ελαττωματική περόνη του έσωσε τη ζωή!

Όταν ο μπαμπάς επέστρεψε στο ναυτικό, μετακομίσαμε σε ένα διαμέρισμα που οι γονείς μου κατάφεραν να νοικιάσουν παρά τη φήμη της μαμάς ως νοικάρισας που δεν πλήρωνε ούτε νοίκια, ούτε λογαριασμούς. Το διαμέρισμα ήταν πολύ μικρό και πραγματικά ανεπαρκές για μια οικογένεια που αριθμούσε έξι μέλη. Τα στενόχωρα δωμάτια επιβάρυναν σημαντικά τις εντάσεις που επικρατούσαν στην οικογένειά μας.

Μια Δευτέρα πρωί, η κυρία Γκριν, η γειτόνισσα της διπλανής πόρτας που φορούσε πάντα γυαλιά, αποφάσισε να κρεμάσει τη μπουγάδα της κοντά στην εξώπορτά μας. Αυτό ήταν μεγάλο λάθος! Θυμάμαι ακόμα πεντακάθαρα τη λεπτή, γκριζομάλλα γυναίκα να σιγοτραγουδά κάνοντας τη δουλειά της. Η λιακάδα ήταν λαμπερή, αλλά η κυρία Γκριν δεν πρόσεξε τη μανιασμένη συννεφιασμένη θύελλα που είχε αρχίσει να μαζεύεται πάνω από τη μητέρα μου, η οποία μουρμούριζε χωρίς να μιλά σε κάποιον συγκεκριμένα: «Πώς θα σκουπίσω το πεζοδρόμιο μπροστά από την εξώπορτά μου, όταν μου απλώνει τη μπουγάδα της εκεί έξω; Καλά, θα το τακτοποιήσω εγώ!» Είδα τα μάτια της μαμάς να αστράφτουν, καθώς άρπαξε τη σκούπα και όρμησε αποφασιστικά έξω βροντώντας την πόρτα πίσω της. Όταν είπε οργισμένη τα παράπονά της στην κυρία Γκριν, εκείνη απάντησε νευριασμένα: «Ας σκούπιζες νωρίτερα!» Ήξερα ποια θα έβγαινε ζημιομένη από εκείνη τη λογομαχία! Αμέσως μετά ακούστηκε ένας γδούπος, καθώς η σκούπα της μαμάς έπεσε με ορμή στο κεφάλι της γειτόνισσας. Κοίταξα έξω και πρόλαβα να δω τα γυαλιά της κυρίας Γκριν να πέφτουν στο πεζοδρόμιο και να θρυμματίζονται. Η γυναίκα έφυγε παραπατώντας να καλέσει την αστυνομία, ενώ η μαμά σκούπιζε εκδικητικά το πεζοδρόμιο σηκώνοντας όσο πιο πολλή σκόνη μπορούσε.

«Αυτό θα της γίνει μάθημα!» δήλωσε η μαμά ικανοποιημένη. Ωστόσο, αυτό το μάθημα χρειάστηκε να το πληρώσει. Αυτή τη φορά ο δικαστής δεν ήταν τόσο επιεικής, παρά το γεγονός ότι η μαμά μου ήταν ολοφάνερα σε κατάσταση προχωρημένης εγκυμοσύνης. «Κυρία Λάινς, σας καταλογίζω βίαιη επίθεση. Θα πρέπει να πληρώσετε πρόστιμο 10 δολαρίων».

Όμως την τελευταία κουβέντα δεν την είχε με κανέναν τρόπο ο δικαστής· κανένας δεν είχε την τελευταία κουβέντα, όταν είχε να κάνει με τη μαμά. Μερικές εβδομάδες αργότερα, ένα ταξί παρέδωσε στο γραφείο του στο δικαστήριο ένα ψάθινο καλάθι. Το περιεχόμενο του καλάθιού, ένα νεογέννητο κοριτσάκι, συνοδευόταν από ένα σύντομο σημείωμα: «να το παιδί σου». Αν και το σημείωμα δεν έφερε υπογραφή, ο δικαστής κατάλαβε ποιος ήταν ο αποστολέας. Επέστρεψε αμέσως το «δώρο» στη μαμά, χρησιμοποιώντας το ίδιο ταξί. Εκείνη τη μέρα, στην οικογένειά μας προστέθηκε ακόμα ένα μέλος.

Κεφάλαιο 3

ΜΙΑ ΜΑΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΕΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ

Ο μπαμπάς επέστρεψε από τον πόλεμο το 1946 και χάρη σε ένα στρατιωτικό δάνειο καταφέραμε τελικά να αγοράσουμε ένα σπίτι πέντε δωματίων. Ήταν ένα σπίτι ντυμένο με λευκές σανίδες και γαλάζια ξυλοκέραμα. Δεν ήταν έπαυλη, αλλά αποτελούσε μεγάλο βήμα προόδου σε σχέση με τις προηγούμενες κατοικίες μας, όπου και τα τέσσερα παιδιά μοιραζόμασταν μια κρεβατοκάμαρα. Ωστόσο, η αγορά του σπιτιού σήμαινε ότι, αν οι γονείς μου δεν πλήρωναν τις δόσεις, θα έχαναν τόσο το σπίτι, όσο και την επένδυση που είχαν κάνει σε αυτό. Ανάγκαζε επίσης το μπαμπά να δουλεύει δυο δουλειές τη μέρα, καθώς αυτός ήταν ο μόνος τρόπος για να κρατά τους πιστωτές μακριά από την πόρτα μας.

Εικόνα 1 Σίρλεη και Τζιμ

Παρά το γεγονός ότι είχε καλό εισόδημα, αυτό δεν αρκούσε ποτέ για να καλύψει το ζόδεμα των αποθεμάτων. Οι πιστωτές βασάνιζαν τους γονείς μου συνεχώς απαιτώντας τα χρήματά τους. Το βασικότερο πρόβλημα ήταν η υπερβολική προτίμηση της μαμάς στις απολαύσεις. Αγόραζε ό,τι επιθυμούσε και όποτε το επιθυμούσε, χωρίς να λογαριάζει τα χρέη που είχαν. Ο μπαμπάς δεν έφερνε αντιρρήσεις για να μη δημιουργούνται φασαρίες. Τα οικονομικά προβλήματα δημιούργησαν νέα προβλήματα, που επηρέασαν ολόκληρη την οικογένεια, ιδιαίτερα όμως τη μεγαλύτερη αδελφή μου, Σίρλεη, και μένα.

Οι γονείς μου ανάγκαζαν εμάς του δύο να απουσιάζουμε με τη σειρά από το σχολείο και να καθόμαστε στο σπίτι, για να ανοίγουμε την πόρτα σε κάθε εισπράκτορα που ερχόταν να τους ζητήσει.

Η μαμά έγραφε πάντα σημειώματα με αληθοφανείς δικαιολογίες για τις απουσίες μας στο σχολείο. Συνήθως έγραφε «για οικογενειακούς λόγους» ή «λόγω ασθένειας». Ποτέ δε μπορούσα να κοιτάξω τη δασκάλα στα μάτια όταν της έδινα τα σημειώματα. Αναρωτιόμουν αν τα πράγματα θα γίνονταν ποτέ καλύτερα. Ποτέ δεν έγιναν.

Μια μέρα, που ήταν η σειρά μου να μείνω στο σπίτι, ένας εισπράκτορας χτύπησε την πόρτα μας προσποιούμενος ότι πουλούσε φρούτα. Όταν του είπα ότι οι γονείς μου δεν ήταν στο σπίτι, ο εισπράκτορας πρόσθεσε με πονηριά: «Πες στη μαμά σου ότι έχω ωραίες μπανάνες». Δίστασα για μια στιγμή, καθώς προσπαθούσα να αποφασίσω αν έπρεπε να μεταβιβάσω το μήνυμα του χαμογελαστού κυρίου. Εκείνος άρχισε να γελά κοροϊδευτικά. Είχα διστάσει πιο πολύ από ό,τι έπρεπε. Η μαμά πετάχτηκε από την κρυψώνα της στο διπλανό δωμάτιο και όρμηξε απειλητικά στον εισπράκτορα βρίζοντάς τον άγρια. Ο πιστωτής προφανώς ένιωσε τον επερχόμενο κίνδυνο, καθώς έφυγε τρέχοντας από την εξώπορτά μας και χώθηκε στο αυτοκίνητό του προτού τον φτάσει η μαμά. «Αν σε ξαναδώ εδώ πέρα, θα...» τον απείλησε χυδαία καθώς εκείνος

έφευγε πατώντας γκάζι με την όπισθεν στο φτιαγμένο με καρβουνόσκονη δρομάκι της αυλής μας. Οι δυνατές, σφιγμένες γροθιές της δεν άφηναν αμφιβολία· αν τον έπιανε, θα τον έκανε να πληρώσει ακριβά για την κατεργαριά του.

Ο ανεύθυνος τρόπος που ζούσε η μαμά αναπόφευκτα άδειαζε το πορτοφόλι πολύ πριν φτάσουν οι ημέρες πληρωμής. Κατά τή γνώμη της, το πολυτελές φαγητό ήταν μια αναγκαιότητα. Αυτό το έκανε σαφές σε όλη την οικογένεια με το να διδάξει στη Σίρλεη και μένα τη λεπτή και περίτεχνη τεχνική των κλοπών σε μαγαζιά. Αυτό έγινε όταν η αδελφή μου ήταν έντεκα κι εγώ εννιά χρονών. Όταν η μαμά είδε ότι δεν μας άρεσε ιδιαίτερα να κλέβουμε για εκείνην, μας διαβεβαίωσε ότι κανείς δε θα δίωκε ποινικά ένα παιδί. Ο πρώτος στόχος μας ήταν το μανάβικο του κυρίου Χορν, περίπου τρία τετράγωνα από το σπίτι μας.

Ένιωθα απαίσια που έκλεβα από το μαγαζί τους. Ήθελα να διατηρήσω την εμπιστοσύνη και την εκτίμηση που έτρεφε για μένα η κυρία Χορν, η γυναίκα του μανάβη. Ήμουν το αγόρι που τους πήγαινε την εφημερίδα. Ήμουν ευσυνειδητός στη δουλειά μου κι αυτό έκανε την κυρία Χορν να υποθέτει μερικές φορές ότι ίσως μια μέρα γινόμουν πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών! Όμως η μαμά δεν ανεχόταν την ανυπακοή. Έλεγε συνεχώς: «Με μένα δε θα έχετε αντιρρήσεις. Θα κάνετε ό,τι σας λέω. Αν δεν με υπακούτε, θα καταριέστε την ημέρα που γεννηθήκατε». Όσο σκεφτόμουν τα σχέδια που είχε για μας η μαμά, ήταν αδύνατο να μη τα συγκρίνω με την παροιμιώδη τιμιότητα του Αβραάμ Λίνκολν. Οι πιθανότητές μου να γίνω μια μέρα πρόεδρος είχαν σίγουρα αρχίσει να φαίνονται πενιχρές. Η μόνη παρηγοριά μου ήταν ότι, αν μας έπιαναν, η αδελφή μου κι εγώ μάλλον δε θα πηγαίναμε φυλακή.

Οι εξορμήσεις μου στο μανάβικο για «ψώνια» μαζί με τη Σίρλεη άρχισαν να πυκνώνουν, αλλά ποτέ δεν απέβαλα το φόβο που ένιωθα καθώς συνεργαζόμασταν για να κλέψουμε τα ζητούμενα αντικείμενα. Όσο περπατούσαμε στους διαδρόμους, περιμένοντας την κατάλληλη στιγμή για να κρύψουμε το φαγητό που ήταν στο καλάθι μας, τα σωθικά μου έτρεμαν. Κάθε στιγμή περίμενα να νιώσω ένα χέρι να ακουμπά στον ώμο μου ή να ακούσω τις οργισμένες φωνές του μαγαζάτορα.

Η μαμά απολάμβανε τα αγαθά και ευχαριστιόταν στη σκέψη ότι είχε εκπαιδεύσει καλά τους εργατές της. Στην πραγματικότητα, η ρουτίνα που έπρεπε να ακολουθήσουμε ήταν απλή. Η Σίρλεη φορούσε το παλτό της, που έμοιαζε με αρκουδάκι, και πηγαίναμε στο μαγαζί· εκεί της έδινα τα πράγματα που είχε παραγγείλει η μαμά και τα έχωνε στο μανίκι· κατόπιν, έβγαινε από το μαγαζί και άφηνε το παλτό της στο πρώτο σκαλοπάτι. Μετά έμπαινε ξανά μέσα, αγόραζε κάτι με πέντε ή δέκα σεντς, ξανάπαιρνε το παλτό καθώς βγαίναμε έξω, και ούτε γάτα, ούτε ζημιά.

Όλα πήγαιναν καλά, ώσπου έφτασε μια ζεστή μέρα του Ιουνίου. Παρά τη ζέστη, η Σίρλεη φόρεσε το αρκουδόμορφο παλτό της και ξεκινήσαμε μαζί για τη συνηθισμένη ρουτίνα. Η λίστα της ημέρας ήταν μισό κιλό βούτυρο, ένα βάζο μαρμελάδα φράουλα και ένα κουτί μπισκότα με επικάλυψη σοκολάτας.

Η συνétaιρός μου στο έγκλημα έβαλε το βάζο της μαρμελάδας στο μανίκι του παλτού της και με διαβεβαίωσε ότι όλα θα πήγαιναν καλά. Δεν ήμουν και τόσο σίγουρος. Κοίταξα συνεχώς προς κάθε κατεύθυνση για να ελέγξω αν μας παρακολουθούσαν. Το στόμα μου είχε στεγνώσει και με δυσκολία σχημάτιζα τις λέξεις όταν προσπάθησα να εξηγήσω στην αδελφή μου πώς ένιωθα.

Κόντεψα να πεταχτώ μέχρι το ταβάνι, όταν η Σίρλεη έπιασε το χέρι μου και ψιθύρισε: «Άντε λοιπόν, έλα... Δε θα μας πιάσουν. Θα το δεις». Μόλις της είχα δώσει το τελευταίο αντικείμενο από τη «λίστα με τα ψώνια».

Η αδελφή μου ίδρωνε για τα καλά μέσα στο βαρύ παλτό της. Βγήκε βιαστικά έξω από το κατάστημα για να το ξεφορτωθεί και το ακούμπησε στο μπροστινό σκαλοπάτι. Μετά γύρισε μέσα για να αγοράσει καραμέλες με τα 5 σεντς που της είχε δώσει η μαμά ως ανταμοιβή.

Όταν φτάσαμε στο ταμείο, προσέξαμε μια σκεπτική μορφή που στεκόταν κοντά στο μπροστινό σκαλοπάτι του μαγαζιού. Ήταν ο ιδιοκτήτης, ο κύριος Χορν. Η ψιλόλιγνη μορφή του χάθηκε από τα μάτια μας, καθώς έσκυψε για να πάρει κάτι από το σκαλοπάτι μπροστά του. Σήκωσε το παλτό με μια βιαστική κίνηση του χεριού του. Ακούστηκε ένας υπόκωφος χτύπος, καθώς το βάζο της μαρμελάδας γλίστρησε από το μανίκι στο πεζοδρόμιο. Η έκφραση του προσώπου του από αμήχανη έγινε αποφασιστική. Καθώς πέρασε και πάλι το κατώφλι του μαγαζιού κρατώντας το παλτό, εγώ κι η Σίρλεη ανταλλάξαμε ένοχες ματιές. Το αυστηρό του βλέμμα μας ανακάλυψε και μας ένευσε να τον ακολουθήσουμε έξω.

Ένιωθα τα πόδια μου να καταρρέουν και πιάστηκα από το χέρι της Σίρλεη, για να στηριχτώ. Κοιτάζοντας την αδελφή μου, ο κύριος Χορν ρώτησε αν το παλτό ήταν δικό της. Εκείνη, μια αξιοθρήνητη εικόνα, παραδέχτηκε ότι ήταν.

Ο κύριος Χορν έδειξε με το χέρι του το μπροστινό σκαλοπάτι όπου φαινόταν ένα ανακάτεμα από σπασμένα γυαλιά, λυωμένο βούτυρο και θρυμματισμένα μπισκότα. Πρόσθεσε: «Υποθέτω ότι κι αυτά είναι δικά σας». Χωρίς να περιμένει απάντηση, στράφηκε σε μένα. Η απογοήτευση που είδα γραμμένη στο πρόσωπό του έκανε τα αυτιά μου να κοκκινήσουν από ντροπή.

«Λυπάμαι που σας το λέω», είπε, «αλλά δε θέλω να δω κανέναν από τους δυο σας ξανά σ' αυτό το μαγαζί. Καταλάβετε;»

Τα δάκρυα στα μάτια μας έφταναν για να του απαντήσουν. Συνέχισα να τους μοιράζω την εφημερίδα, αλλά όποτε ερχόταν η ώρα για να εισπράξω χρήματα, δυσκολευόμουν να κοιτάξω είτε τον ένα, είτε τον άλλο στα μάτια.

Το επεισόδιο αυτό με κανέναν τρόπο δεν έβαλε τέλος στις μικροκλοπές μας. Η πόλη είχε κι άλλα καταστήματα κι η μαμά δε σκόπευε να αφήσει ένα ατυχές συμβάν να καταστρέψει κάτι καλό. Οι επιχειρήσεις θα συνεχίζονταν όπως πάντα από τα βλαστάρια της. Προτού περάσει καιρός εγώ κι η Σίρλεη κάναμε μικροκλοπές σε διάφορα άλλα μέρη.

Όταν έφτασε ο χειμώνας, οι οικονομικές ανάγκες μας αυξήθηκαν. Τώρα δε χρειαζόμασταν μονάχα φαγητό αλλά και καύσιμα. Ήμουν αδύνατος κι αυτό με έκανε τον πιο πιθανό υποψήφιο για τη δουλειά που είχε στο νου της η μαμά: κλοπή κάρβουνου από το κασόνι της οικογένειας Πέφλει, που ζούσε απέναντί μας. Το σενάριο ήταν συνήθως παρόμοιο. Η μαμά κοίταζε επίμονα απέναντι μέσα από το λεπτό τζάμι του καθιστικού μας και μου ανακοίνωνε: «Οι Πέφλει έφυγαν για την εκκλησία. Τα φώτα είναι σβηστά. Πιάσε έναν κουβά και πήγαινε. Θα κουβαλές έναν κουβά τη φορά, μέχρι να σου πω να σταματήσεις. Εξάλλου, είναι πολύ χριστιανικό εκ

μέρους των Πέφλει να προμηθεύσουν θέρμανση σε μια φτωχή οικογένεια σαν τη δική μας».

Χρειαζόμασταν πολύ κάρβουνο για να εξασφαλίσουμε ικανοποιητική θέρμανση στο σπίτι μας, καθώς δεν είχε καλή μόνωση. Ως αποτέλεσμα, και καθώς οι Πέφλει πήγαιναν στην εκκλησία τόσο τις Κυριακές όσο και τις Τετάρτες το βράδυ, αυτές ήταν οι καλύτερες ώρες για να τους «επισκέπτομαι».

Οι Πέφλει είχαν αντιληφτεί από την αρχή ότι εγώ ήμουν ο κλέφτης του κάρβουνου. Μερικές φορές που το χιόνι ήταν φρεσκοστρωμένο, είχαν προσέξει τις πατημασιές μου που οδηγούσαν από το σπίτι μας στο δικό τους και πίσω. Ποτέ δε μας είπαν τίποτα, γιατί καταλάβαιναν ότι η οικογένειά μας χρειαζόταν κάτι παραπάνω από κάρβουνο. Αυτό το «κάτι» ή μάλλον ο «Κάποιος» ήταν ο Ιησούς Χριστός.

Η μαμά έμοιαζε να βρίσκει πάντοτε τα απαραίτητα χρήματα για τα πράγματα που ήθελε, όπως το πολυτελές φαγητό και τη διασκέδαση. Συνήθως επέλεγε ως συνοδό το αγαπημένο της από τα τέσσερα παιδιά της λέγοντας στους υπόλοιπους: «Μαζί μου θα έρθει ο Τζίμι και δεν ωφελεί να κλαίτε! Τον αγαπώ πιο πολύ από όσο όλους εσάς μαζί». Φυσικά αυτό δημιουργούσε υπέροχες αδελφικές σχέσεις! Κάθε φορά που η μαμά ανακοίνωνε ότι εγώ θα πήγαινα μαζί της, έβλεπα τη ζήλεια και την απογοήτευση στα πρόσωπα των υπολοίπων. Ταυτόχρονα, ήμουν περήφανος που διάλεγε εμένα.

Η μητέρα μας ποτέ δε στέρευε από ιδέες που θα κρατούσαν το κελάρι γεμάτο. Μια μέρα σκέφτηκε ένα σχέδιο που αποδείχτηκε εξαιρετικό. «Γιατί δεν κρύβουμε όσα έχουμε; Θα φωνάξουμε την Πρόνοια και θα τους πούμε ότι δεν έχουμε τίποτα να φάμε». Το σχέδιο τέθηκε άμεσα σε εφαρμογή· βάλουμε τα τρόφιμά μας σε κουτιά και τα κρύψαμε κάτω από τα κρεβάτια μας. Η Πρόνοια ανταποκρίθηκε όπως ήταν αναμενόμενο κι έστειλε αμέσως σακούλες με τρόφιμα. Σύντομα μας θεωρούσαν ως την πιο φτωχή οικογένεια της πόλης.

Κεφάλαιο 4

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΠΟΥ Η ΜΑΜΑ ΗΤΑΝ ΦΥΛΑΚΗ

Μια μέρα λίγο πριν τα Χριστούγεννα του 1947, ο διευθυντής του σχολείου, κ. Σμαλ, φώναξε εμένα και τη Σίρλεη στο γραφείο του. Μας κατέλαβε φόβος· κοιτάξαμε πρώτα ο ένας τον άλλο κι έπειτα το μεσήλικα κύριο που καθόταν απέναντί μας. Η φαντασία μας κάλπασε μακριά. Δεν είχαμε κάνει κάτι κακό κι έτσι ήμασταν σίγουροι ότι κάτι κακό είχε συμβεί στους γονείς μας.

Έχω ακόμη στο νου μου ολοζώντανη την εικόνα του κυρίου Σμαλ. Τα γαλάζια του μάτια μας κοιτούσαν με συμπόνια την ώρα που άρχιζε να μας εξηγεί το λόγο που μας είχε καλέσει στο γραφείο του. «Λυπάμαι για αυτό που θα σας πω, αλλά δε θα πηγαίνετε σπίτι για κάποιο διάστημα. Και οι δυο σας θα πρέπει να μείνετε για λίγο καιρό στο ορφανοτροφείο. Οι γονείς σας δε θα μπορούν να σας φροντίσουν τουλάχιστον για μια βδομάδα». Ήταν μεγάλη ανακούφιση να μάθουμε ότι δεν ήταν νεκροί, αλλά θέλαμε επίσης να μάθουμε: «Τί συνέβη; Που είναι;»

Οι ερωτήσεις μας αγνοήθηκαν. Λίγο μετά από τη κουβέντα μας με το διευθυντή, κάποιος μας συνόδευσε μέχρι το αυτοκίνητο που θα μας πήγαινε στο ορφανοτροφείο. Προς μεγάλη μας έκπληξη, όταν φτάσαμε στο ίδρυμα, ανακαλύψαμε ότι τα δύο μικρότερα αδέρφια μας ήταν ήδη εκεί. Αρκετές ώρες αργότερα, ο διευθυντής του ορφανοτροφείου κάλεσε τη Σίρλει και εμένα στο γραφείο του, όπου οι ερωτήσεις μας επιτέλους απαντήθηκαν.

Ο διευθυντής ήταν ευγενικός, πάνω από πενήντα, και είχε ήδη χάσει κάποια από τα μαλλιά του. Μας εξήγησε ήρεμα: «Η μαμά και ο μπαμπάς είναι και οι δύο στη φυλακή. Βρίσκονται εκεί επειδή δε σας έστειλναν στο σχολείο. Μόλις υποσχεθούν ότι θα διορθωθούν, θα αφεθούν ελεύθεροι κι εσείς θα επιστρέψετε στο σπίτι. Στο μεταξύ, μπορείτε να γνωρίσετε κάποια από τα παιδιά που μένουν εδώ».

Μια εβδομάδα πέρασε προτού μας επιτρέψουν να γυρίσουμε στους «μετανοημένους» γονείς μας. Ωστόσο, δεν αργήσαμε να αντιληφτούμε ότι δεν είχαν μετανιώσει καθόλου για αυτό που είχαν κάνει.

«Δεν είχαν δικαίωμα να μας βάλουν στη φυλακή», μουρμούριζε η μαμά. «Είστε παιδιά μας και μπορούμε να σας κάνουμε ό,τι μας αρέσει. Αν τολμήσουν να το ξανακάνουν, θα τους κανονίσουμε. Τι ενδιαφέρει το Δήμο αν εμείς δε στέλνουμε τα παιδιά μας στο σχολείο;»

Οι γονείς μας θεωρούσαν ότι οι μέτριοι βαθμοί μας οφείλονταν κυρίως στο γεγονός ότι οι δάσκαλοι μας μεταχειρίζονταν άδικα επειδή ήμασταν φτωχοί και παίρναμε οικονομικό βοήθημα. Στην πραγματικότητα, το σχολείο πλήρωνε τόσο για το κολατσιό μας, όσο και για τα βιβλία μας.

Η μαμά, οργισμένη και αμετανόητη, εξέφρασε με σαφήνεια τα συναισθήματα ανταρσίας σε ένα γράμμα που έστειλε στο δήμαρχο· η γλώσσα που χρησιμοποίησε θα έκανε ακόμα κι ένα λιμενεργάτη να κοκκινίσει. Ήθελε να είναι βέβαιη πως ο δήμαρχος είχε κατανοήσει ότι στην πόλη θα ξεσπούσε πόλεμος, αν συνέχιζε να ανακατεύεται στον τρόπο που χειριζόταν τα παιδιά της.

Παρόλ' αυτά, το δημαρχείο δεν πανικοβλήθηκε. Λίγο πριν τα Χριστούγεννα, η μαμά μπήκε στη φυλακή για άλλη μια εβδομάδα. Είχε συνεχίσει να κρατά στο σπίτι εναλλάξ τη Σίρλει και μένα, μέρα παρά μέρα. Επιπρόσθετα, είχε αρνηθεί να πληρώσει τους πιστωτές μας. Ο μπαμπάς εξαιρέθηκε από την «πρόσκληση» λόγω γιορτών, καθώς θα έπρεπε να βγάλει τα απαραίτητα χρήματα για να καλύψει τα έξοδα.

Ωστόσο, η εξήγηση που δόθηκε σε εμάς τους τέσσερις ήταν διαφορετική. «Από ό,τι φαίνεται, η μαμά θα πρέπει να περάσει τα Χριστούγεννα στο νοσοκομείο», είπε ο μπαμπάς. «Πρέπει να κάνει μια εγχείρηση. Κι εγώ θα λείπω σχεδόν όλη μέρα. Θα πρέπει να δουλέψω ακόμα και τη μέρα των Χριστουγέννων».

Τα Χριστούγεννα εκείνα έμοιαζαν ζοφερά σαν κατάμαυρα σύννεφα. Θυμάμαι ολοκάθαρα ότι κανείς μας δεν είχε κέφι εκείνες τις γιορτές. Απουσίαζε ακόμα και το χριστουγεννιάτικο δέντρο, που πάντα μας έφερνε τόση χαρά. Μία από τις σημαντικότερες έγνοιες μας ήταν τί θα τρώγαμε στο χριστουγεννιάτικο τραπέζι. Κάποιοι άνθρωποι τρώνε για να ζήσουν, κάποιοι ζουν για να τρώνε, κι εμείς ανήκαμε στη δεύτερη κατηγορία. Όλη η ζωή μας ήταν στραμμένη γύρω από το φαγητό. Όταν

η μαμά ήθελε να φάει κάτι ιδιαίτερο, η οικογένεια κινούσε γη και ουρανό για να καταφέρει να το εξασφαλίσει. Δεν είχε σημασία πόσα μίλια θα έπρεπε να διανύσουμε ή πόσα καταστήματα θα έπρεπε να επισκεφτούμε για να βρούμε αυτό που ζητούσε – ικανοποιόταν μόνο όταν της το πηγαίναμε.

Και οι δυο γονείς μας θα έλειπαν την ημέρα των Χριστουγέννων κι έτσι αντιμετωπίζαμε ένα ζήτημα ύψιστης σημασίας. Ποιος από μας θα ετοίμαζε το γιορτινό γεύμα; Και τι θα μπορούσαμε να ετοιμάσουμε; Την ώρα που η Σίρλεη κι εγώ προσπαθούσαμε να λύσουμε αυτό το πρόβλημα, ακούστηκε ένας χτύπος στην πόρτα μας. Η Σίρλεη έτρεξε να δει ποιος ήταν, ενώ εγώ παρέμεινα δίπλα στη σόμπα με τη μεγάλη κοιλιά, στη γωνία του καθιστικού. Δεν είχα καμία όρεξη να αντιμετωπίσω ακόμη έναν εισπράκτορα.

Πέρα από τους εισπράκτορες, σπάνια είχαμε άλλους επισκέπτες. Η αδελφή μου ανακουφίστηκε όταν είδε ότι το ζευγάρι που βρισκόταν στην πόρτα δεν έμοιαζε να ανήκει σε εκείνη την κατηγορία. Τους προσκάλεσε μέσα.

Από τη θέση μου πίσω από τη σόμπα, εξέτασα προσεκτικά τους δύο επισκέπτες. Η γυναίκα, μάλλον κοντόχοντρη, έμοιαζε να είναι στα προχωρημένα σαράντα και φορούσε ένα σκούρο πράσινο παλτό και ταιριαστό καπέλο με πράσινο φτερό. Ο άντρας, λεπτός και μετρίου αναστήματος, έμοιαζε μεγαλύτερος. Τα μαλλιά του ήταν σκούρα καστανά με γκριζούς κροτάφους. Φορούσε γυαλιά χωρίς σκελετό και ένα φιλικό χαμόγελο. Τους συμπάθησα αμέσως, από τα ευχάριστα χαμόγελα και τον τρόπο τους. Συμπέρανα ότι ανήκαν σε υψηλότερη κοινωνική τάξη από μας. Το καινούριο τους αυτοκίνητο, παρκαρισμένο στην αυλή μας, έμοιαζε να επιβεβαιώνει το συμπέρασμά μου. Η οικογένειά μας δεν είχε αυτοκίνητο. Η οικογένειά μας δεν είχε ούτε ποδήλατο.

Ο μπαμπάς κατέφτασε σε λίγο στο καθιστικό. Αφού σύστησε τον εαυτό του, την αδελφή μου κι εμένα, προσκάλεσε το ζευγάρι να καθίσει και παρουσίασε τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας. Οι επισκέπτες ονομάζονταν Όσκαρ και Νάνσι Μποντ. Το ενδιαφέρον μου εντάθηκε, όταν εξήγησαν το λόγο της επίσκεψής τους.

Οι Μποντ είχαν δύο ενήλικα παιδιά που ζούσαν στο Φοίνιξ της Αριζόνας. Ο γιος τους ήταν ανύπαντρος και σπούδαζε αρχιτέκτονας· η κόρη τους ήταν παντρεμένη και είχε ένα οχτάχρονο αγόρι με μεγάλα καστανά μάτια. Κανείς τους δεν μπορούσε να έρθει στην Ιντιάνα για τις γιορτές των Χριστουγέννων.

Οι Μποντ ήταν πολύ απογοητευμένοι που δε θα μπορούσαν να δουν το μόνο εγγονό τους, κι είχαν αποφασίσει να αναζητήσουν κάποιον που θα έπαιρνε τη θέση του τα Χριστούγεννα, βοηθώντας την ίδια ώρα κάποιο αγόρι που το είχε ανάγκη.

«Στραφήκαμε στο ορφανοτροφείο», εξήγησε ο κύριος Μποντ, «αλλά το ίδρυμα είχε δικό του πρόγραμμα για τις γιορτές και είχε αποφασίσει ότι φέτος κανένα από τα παιδιά δε θα πήγαινε σε ιδιωτικά σπίτια».

Η κυρία Μποντ συνέχισε. «Απευθυνθήκαμε και στην Πρόνοια, κύριε Λάινς, αλλά δεν γνώριζαν αν το εννιάχρονο αγόρι σας είχε καστανά μάτια. Αφού μας έδωσαν τη διεύθυνσή σας, μία φίλη μου, που δουλεύει στη γυναικεία πτέρυγα των δημοτικών φυλακών, μας έδωσε μια ενδιαφέρουσα πληροφορία. Μας είπε ότι μία από τις κρατούμενες είχε ένα εννιάχρονο αγόρι με καστανά μάτια. Εφόσον η μητέρα δεν θα

μπορούσε να είναι με την οικογένειά της για τα Χριστούγεννα, η φίλη μου σκέφτηκε ότι ίσως ο πατέρας του μας επέτρεπε να πάρουμε το αγόρι εκείνη την ημέρα, κι έτσι μας έδωσε τη διεύθυνσή σας».

Τα παιδιά μείναμε έκπληκτα όταν μάθαμε ότι η μαμά ήταν πάλι στη φυλακή!

«Λοιπόν», κατέληξε ο κύριος Μποντ. «Αυτός είναι ο λόγος που βρισκόμαστε εδώ. Θα επιτρέπατε στον Τζίμι να έρθει στο σπίτι μας την ημέρα των Χριστουγέννων;»

«Όπως γνωρίζετε, έχουμε τέσσερα παιδιά», απάντησε ο μπαμπάς. Βλέποντας το απορημένο βλέμμα τους, διαπραγματεύτηκε το ζήτημα. «Θα λείπω την ημέρα των Χριστουγέννων και δε θα μπορώ να φροντίσω κανένα τους. Αν θέλετε τον Τζίμι, θα πρέπει να πάρετε και τα τέσσερα παιδιά».

«Δε σχεδιάζαμε να έχουμε τέσσερα παιδιά», απάντησε ο κύριος Μποντ σκεπτικός, «αλλά, αν έτσι έχουν τα πράγματα, είμαστε πρόθυμοι να το κάνουμε».

Και οι δυο πλευρές ήταν ικανοποιημένες με τη συμφωνία. Ο μπαμπάς ήταν ευχαριστημένος που τα παιδιά θα ήταν όλα μαζί και σε καλά χέρια την ημέρα των Χριστουγέννων. Οι Μποντ, από την άλλη, θα είχαν το αγόρι με τα καστανά μάτια, αν και μαζί του έπαιρναν περισσότερα από όσα είχαν ζητήσει.

Κεφάλαιο 5

ΚΑΠΟΙΟΣ ΝΟΙΑΖΕΤΑΙ ΓΙΑ ΜΕΝΑ

Στην αρχή, η Σίρλεη κι εγώ δεν πολυπιστέψαμε την υπόσχεση των Μποντ ότι θα έλθουν να μας πάρουν το πρωί των Χριστουγέννων. Στο κάτω κάτω, η μαμά μας είχε μάθει ότι κανένας δεν έκανε χάρες χωρίς να περιμένει ανταλλάγματα. Και οι τέσσερις μας περιφερόμασταν με ανυπομονησία μπροστά στο παράθυρο του καθιστικού ρίχνοντας ματιές στο παγωμένο τζάμι, περιμένοντας το αμάξι. Οι αμφιβολίες μας διαλύθηκαν όταν είδαμε το αυτοκίνητο των Μποντ να μπαίνει στην αυλή. Η Σίρλεη κι εγώ ξεσπάσαμε ταυτόχρονα σε κραυγή χαράς.

Η αδελφή μου κι εγώ βοηθήσαμε τον πεντάχρονο αδελφό μας, Ουόλτερ, και την τρίχρονη αδελφή μας, Τζόις, να καθίσουν στο πίσω κάθισμα του αυτοκινήτου. Ο κύριος Μποντ βγήκε από την αυλή με την όπισθεν, κάτι που μας έκανε να χοροπηδούμε πάνω κάτω προς μεγάλη μας ευχαρίστηση. Ο κύριος Μποντ μας χαμογελούσε, ευχαριστημένος από το γεγονός ότι μπορούσαν να κάνουν αυτά τα Χριστούγεννα ξεχωριστά για μας. Η γυναίκα του ήταν στο σπίτι κι έκανε ετοιμασίες για την άφιξή μας, αλλά εμείς δεν προσέξαμε την απουσία της, καθώς απολαμβάναμε τα τέσσερα μίλια της διαδρομής· τίποτε άλλο δε χωρούσε στο μυαλό μας.

Όταν ο κύριος Μποντ πάركαρε στην αυλή του σπιτιού τους, νιώσαμε λίγο απογοητευμένοι. Περιμέναμε κάτι πολύ πιο πολυτελές από το απλό, λευκό σπίτι τους.

Ήταν ολοφάνερο ότι η Νάνσι κι ο Όσκαρ Μποντ είχαν ετοιμαστεί με περισσή σκέψη και φροντίδα για την άφιξή μας. Μας κατέλαβε δέος όταν αντικρίσαμε το όμορφο χριστουγεννιάτικο δέντρο, τα δώρα από κάτω και το ωραίο τραπέζι, στρωμένο με πραγματική πορσελάνη, ασημικά, πετσέτες και τραπεζομάντηλο!

Με το ζόρι κρατιόμασταν και δε δοκιμάζαμε τα δελεαστικά πιάτα που ήταν στρωμένα. Τελικά, μας προσκάλεσαν να καθίσουμε στο τραπέζι. Δεν μπορούσα να καταλάβω σε τί χρησίμευαν τα δυο πηρούνια: εγώ τα κατάφερα μια χαρά με ένα! Με το πηρούνι στο χέρι πήγα να καμακώσω τη γαλοπούλα στη πιατέλα που βρισκόταν μπροστά μου, αλλά ο κύριος Μποντ καθάρισε δυνατά το λαιμό του για να τραβήξει την προσοχή μου. «Πριν φάμε, θέλουμε να ευχαριστήσουμε το Θεό για το φαγητό μας», εξήγησε. Η προσευχή του έμοιαζε να κρατά υπερβολικά πολύ, κι εμείς σκεφτήκαμε ότι μάλλον δεν πεινούσε πολύ.

Μετά το γεύμα, μαζευτήκαμε γύρω από το λαμπερό δέντρο για να ανοίξουμε τα δώρα μας. Ήταν φανερό στα πρόσωπα των Μποντ ότι η χαρά που ακτινοβολούσε στα δικά μας πρόσωπα ήταν η μόνη αμοιβή που ήθελαν για τις στοργικές ετοιμασίες τους.

Για να λαμπρύνει κι άλλο τη γιορταστική ατμόσφαιρα, η κυρία Μποντ κάθισε στο πιάνο για να μας συνοδεύσει, καθώς τραγουδούσαμε παραδοσιακά χριστουγεννιάτικα τραγούδια. Όταν στο παιχνίδι μπήκε και ο κύριος Μποντ με το άλλο σαξόφωνό του, ενθουσιαστήκαμε. Τα σβέλτα του δάχτυλα πήγαιναν πάνω κάτω στα πλήκτρα και το τραγούδι που ακουγόταν ήταν ένα από τα αγαπημένα μας: «Ρούντολφ, το ελαφάκι».

«Παλιότερα παίζαμε σε χορούς», μας είπε η κυρία Μποντ μετά από την ώρα μας στο πιάνο. «Τώρα χρησιμοποιούμε τα ταλέντα μας για να υπηρετήσουμε τον Κύριο και παίζουμε ύμνους στην εκκλησία μας. Όλα ξεκίνησαν όταν δώσαμε τις ζωές μας σ' Αυτόν».

Η Σίρλεη κι εγώ δεν καταλάβαμε τί σήμαινε το γεγονός ότι οι Μποντ «είχαν δώσει τη ζωή τους στον Κύριο», αλλά υποθέσαμε ότι σήμαινε πως είχαν γίνει θρησκευόμενοι.

Την ώρα που τα υπόλοιπα παιδιά έπαιζαν με τα νέα τους δώρα, η κυρία Μποντ μου είπε: «Τώρα που είπα τη λέξη ύμνοι... Τζίμι, θα σου άρεσε να έλθεις στην εκκλησία μας για να μας τραγουδήσεις ένα σόλο;». Οι Μποντ είχαν προσέξει ότι είχα ένα ζευγάρι δυνατά πνευμόνια, κάτι που οφειλόταν στο γεγονός ότι πουλούσα εφημερίδες στη γωνία ενός δρόμου στο κέντρο της πόλης.

Δεν ήξερα τί ήταν το «σόλο», αλλά αν είχε σχέση με ύμνους, σίγουρα δεν έκανε για μένα: δε γνώριζα κανένα ύμνο. Στην εκκλησία είχα βρεθεί μονάχα μια φορά στη ζωή μου, κι αυτό για μια κηδεία. Η κυρία Μποντ βιάστηκε να με καθησυχάσει. «Α, δεν πρέπει να ανησυχείς γι' αυτό. Θα σου μάθω έναν ύμνο και θα μπορείς να τραγουδήσεις».

Ο ενθουσιασμός της, σύντομα, παρέσυρε κι εμένα. Την ώρα που ο κύριος Μποντ πρόσεχε τα αδέρφια μου, η σύζυγός του με δίδαξε υπομονετικά τον ύμνο *Κανείς δε νοιάστηκε για μένα σαν τον Ιησού*. Ο τρόπος της και η έκφρασή της, την ώρα που μου τον μάθαινε, μου έδειχναν πως πίστευε πραγματικά ότι ο Ιησούς νοιαζόταν για εκείνη.

Την ώρα που πρόβαρα τους στίχους της δεύτερης στροφής, μπορούσα να ταυτιστώ με τα λόγια: «Όταν με βρήκε ο Χριστός, όλη η ζωή μου ήταν γεμάτη αμαρτία, όλη η καρδιά μου γεμάτη δυστυχία και πόνο».

Όσο μάθαινα τα λόγια καλύτερα, τόσο καταλάβαινα πως, αν και η ζωή μου ήταν γεμάτη αμαρτία και η καρδιά μου δυστυχισμένη, η φράση «με βρήκε ο Χριστός» ήταν ακατανόητη για μένα. Στην πραγματικότητα, τότε δεν ήξερα καν πως ήμουν χαμένος! Στο σπίτι μας το όνομα «Χριστός» ακουγόταν μόνο σαν βρισιά. Ο ύμνος συνέχιζε: «Ο Χριστός με αγκάλιασε με τα δυνατά και στοργικά χέρια Του, με οδήγησε στο δρόμο που έπρεπε να πάω». Δεν γνώριζα καλά-καλά ποιος ήταν ο Χριστός ή που ζούσε.

Αναρωτιόμουν αν τα λόγια που τραγουδούσα ήταν αληθινά.

*Κανείς δε νοιάστηκε για μένα σαν τον Ιησού,
κανείς δεν είναι φίλος μου καλός, όσο Αυτός·
κανείς δε θα μπορούσε να πάρει από μένα την αμαρτία και το σκοτάδι,
Αχ, πόσο νοιάστηκε για μένα.*

Τελικά, έφτασε η μέρα που ήμουν πια έτοιμος να τραγουδήσω μπροστά στη συνάθροιση. Το αυτοκίνητο των Μποντ σταμάτησε μπροστά στη μεγάλη, λευκή εκκλησία κι εγώ άρχισα να μετανιώνω που δέχτηκα να τραγουδήσω. Ποτέ δεν είχα τραγουδήσει και ποτέ δεν είχα απαγγείλει οτιδήποτε μπροστά σε άλλους. Τώρα θα στεκόμουν ολομόναχος μπροστά σε, ποιος ξέρει, πόσους ανθρώπους. Μία μεγάλη πινακίδα μπροστά από το κτίριο δήλωνε ότι ήταν η Ευαγγελική Εκκλησία United Brethren της οδού Σουέιζι. Ο κύριος Μποντ άνοιξε την πόρτα του αυτοκινήτου στην γυναίκα του, κατόπιν σε μένα. Την ώρα που έβγαινα από το αυτοκίνητο, η κυρία Μποντ με αγκάλιασε στον ώμο. Τα κοντά, καστανοκόκκινα μαλλιά της ξεπρόβαλλαν ελαφρά κάτω από ένα καπέλο με μαργαριταρένια καρφίτσα. Τα γυαλιά της καθρέφτιζαν τον πρωινό ήλιο και τα καστανά μάτια της έλαμπαν σα να έκρυβαν κάποια έκπληξη. Ο ήρεμος τρόπος της απέπνεε ευχαρίστηση και με έπεισε ότι δεν υπήρχε τίποτα να φοβηθώ, παρόλο που η εκκλησία ήταν γεμάτη.

Ήταν αδύνατο να μην προσέξω ότι τα υπόλοιπα παιδιά φορούσαν «κυριακάτικα» ρούχα, ενώ εγώ ήμουν με το τζιν και το ξεφτισμένο μπουφάν μου. Δεν ένιωθα ότι ταίριαζα στην εκκλησία. Την ώρα που όλες αυτές οι σκέψεις περνούσαν από το μυαλό μου, ο υπεύθυνος της μουσικής ανακοίνωσε ότι είχε έρθει η σειρά μου να ψάλλω για την εκκλησία. Πήρα τη θέση μου στην εξέδρα, αλλά η προσοχή μου ήταν προσηλωμένη στην κυρία Μποντ, που καθόταν στο πιάνο. Μετά τις σύντομες συστάσεις, άρχισα διστακτικά να ψάλλω. Το ξεκίνημα ήταν μάλλον αδύναμο, αλλά απέκτησα περισσότερη αυτοπεποίθηση βλέποντας μερικές μεγάλες κυρίες να σκουπίζουν τα μάτια τους καθώς συνέχιζα. Θεώρησα ότι τα δάκρυα οφείλονταν στη δεξιοτεχνική μου απόδοση, αλλά στην πραγματικότητα, όπως ανακάλυψα αργότερα, έκλαιγαν γιατί επιθυμούσαν να γευτώ την πραγματικότητα όσων τραγουδούσα.

Επιτέλους, τέλειωσα το σόλο μου και το άγχος που ένιωθα έληξε. Τώρα μπορούσα να χαλαρώσω. Για μένα, το πιο εντυπωσιακό κομμάτι της λατρείας ήταν όταν έψαλλε η χορωδία. Η μουσική μου άρεσε πραγματικά και ήθελα να γίνω κι εγώ μέλος της, αλλά πρόσεξα ότι όλοι οι υπόλοιποι ήταν ενήλικες. Όπως μου είπε ένα μέλος, τα παιδιά δεν έψαλλαν με τους μεγάλους.

Όμως οι Μποντ τραγουδούσαν στη χορωδία, κι έτσι ρώτησα αν γινόταν να τραγουδάω μαζί τους. Τους άρεσε η ιδέα, αλλά μου είπαν ότι την τελική απόφαση για κάτι τέτοιο θα την είχε ο ποιμένας. Ήμουν σχεδόν σίγουρος ότι ο ποιμένας θα αρνιόταν να δεχτεί το αίτημά μου. Ωστόσο, δεν έχανα τίποτα αν ρωτούσα.

Ο ποιμένας Γιάνσεν, κοντός στο ανάστημα, ήταν ένας φιλικός Νεοζηλανδός με λευκά μαλλιά και ύφος κάθε άλλο από τρομοκρατικό. Δεν χρειάστηκε να προσπαθήσω πολύ για να συναντήσω το φιλικό του χαμόγελο. Μετά την εκκλησία, του έδωσα το χέρι και τον ρώτησα ένθερμα: «Ποιμένα Γιάνσεν, μπορώ να σας κάνω μια ερώτηση;»

«Μπορείς να μου κάνεις όσες ερωτήσεις θέλεις», μου απάντησε χαμογελώντας.

«Θέλω απλά να σας ρωτήσω αν θα με αφήσετε να τραγουδάω με τη χορωδία». Ο ποιμένας κρυφογέλασε κι ακούμπησε τα χέρια του στους ώμους μου. Μου απάντησε σοβαρός και μετρώντας τα λόγια του. «Άκου, Τζίμι. Αν μου υποσχεθείς ότι θα είσαι στην εκκλησία κάθε Κυριακή πρωί, κάθε Κυριακή βράδυ και κάθε Τετάρτη στη συμπροσευχή και την πρόβα της χορωδίας, θα σε αφήσω να ψάλλεις στη χορωδία».

Από τη χαρά μου για την απόφαση του ποιμένα μου ξέφυγε μια ινδιάνικη πολεμική κραυγή μέσα στο σχεδόν έρημο ιερό. Ωστόσο, η χαρά μου σύντομα μετριάστηκε από μια ανησυχητική σκέψη. Στράφηκα στην κυρία Μποντ και ξέσπασα. «Μα δεν έχω τρόπο να έρχομαι εδώ». Εκείνη διαβεβαίωσε τόσο τον ποιμένα, όσο και μένα ότι είχε την πρόθεση να συνεχίσει να μου συμπαραστέκεται. «Αν αυτό το αγόρι θέλει να ψάλλει, θα φροντίζω ώστε να βρίσκεται εδώ», είπε στον ποιμένα.

Η Νάνσι Μποντ δε θα αργούσε να ανακαλύψει ότι η δέσμευσή της να διανύει τον κύκλο των δεκαέξι μιλίων, που έπρεπε να οδηγάει για να με συνοδεύει, θα της κόστιζε ακριβά. Η μαμά ήταν ιδιαίτερα κτητική ως προς το αγαπημένο της παιδί, και το ενδιαφέρον της Νάνσι για μένα δημιουργούσε αρκετή εχθρότητα. Για να κρατήσει την υπόσχεσή της χρειάστηκε να αντιμετωπίσει αναρίθμητες δυσκολίες.

Αν και η Νάνσι ήταν επίσης η δασκάλα μου στο Κυριακό Σχολείο, και οι δυο αρχίσαμε να χάνουμε το Κυριακό συχνά εξαιτίας των όρων που έθετε η μαμά σε σχέση με τον εκκλησιασμό μου. Μερικές φορές μου επέτρεπε να πάω στην εκκλησία, αλλά όχι στο Κυριακό Σχολείο, κι άλλες μου επέτρεπε να πάω στο Κυριακό Σχολείο και όχι στην εκκλησία. Η καημένη η Νάνσι αγνοούσε μέχρι το τελευταίο λεπτό ποια θα ήταν η απόφαση. Αν με συνόδευε στο Κυριακό Σχολείο, πολλές ήταν οι φορές που η μαμά θα απαγόρευε την παραμονή μου στην κυριακάτικη λατρεία που ακολουθούσε. Όταν η Νάνσι ερχόταν να με πάρει για την κυριακάτικη λατρεία, αναγκαστικά χάναμε το Κυριακό Σχολείο. Οι ιδιοτροπίες της μαμάς γονάτιζαν κυριολεκτικά την αποθαρρυσμένη κυρία Μποντ.

Δε θα αργούσα να μάθω ότι όχι μονάχα ο Χριστός νοιαζόταν για μένα, αλλά επιζητούσε να μου δείξει πόσο πολύ νοιαζόταν μέσα από την αγάπη και το ενδιαφέρον ενός από τα εκλεκτά του σκεύη.

Κεφάλαιο 6

ΒΡΟΧΕΣ ΕΥΛΟΓΙΑΣ

Οι Μποντ συνέχισαν να εκπληρώνουν το καθήκον που τους είχε αναθέσει ο Θεός και με συνόδευαν στις συνάξεις της εκκλησίας. Στο μεταξύ, ο Κύριος επέτρεπε καταστάσεις που τελικά θα χρησιμοποιούσε για να τραβήξει την προσοχή μου στην πνευματική μου κατάσταση.

Ήμουν δέκα χρονών και η αιωνιότητα με είχε απασχολήσει αρκετά, εξαιτίας δύο πρόσφατων θανάτων ανθρώπων της γειτονιάς μας. Μια μέρα, η περιέργειά μου άναψε όταν κοντά στο σπίτι μας άρχισαν να αντηχούν σειρήνες. Όταν έψαξα να δω τι συμβαίνει, έμαθα ότι ένας γείτονας είχε μόλις αυτοκτονήσει πυροβολώντας τον εαυτό του με κυνηγετικό όπλο.

Όταν έφτασα μπροστά από το σπίτι του γείτονα, είδα το μέρος όπου είχε τερματίσει τη ζωή του. Οι κουρτίνες του δωματίου ήταν κλειστές, αλλά οι αποδείξεις ήταν ακόμα ορατές πάνω στο τζάμι. Την ώρα που στεκόμουν μπροστά στο κίτρινο σπίτι του, αναρωτήθηκα. *Που να είναι τώρα;*

Η ίδια ερώτηση βασάνισε το μυαλό μου όταν την ίδια εβδομάδα ένα λεωφορείο χτύπησε και σκότωσε το Σκοτ, τον παλικάρά της γειτονιάς. Σύντομα, τη θέση της πήρε μια άλλη ερώτηση. *Που θα ήμουν εγώ, αν ήμουν στη θέση τους;*

Μετά από τρεις μήνες συνεχούς έκθεσης στο κήρυγμα και τη διδασκαλία της Αγίας Γραφής, ο Κύριος απάντησε την ερώτηση για μένα. Εκείνο το διάστημα, άρχισα να καταλαβαίνω ότι, αν πέθαινα, δε θα πήγαινα στον ουρανό. Το Άγιο Πνεύμα μου αποκάλυπτε τη θλίψη της αμαρτίας μου και μου έδειχνε ότι χρειαζόμουν τη συγχώρεση του Θεού στη ζωή μου.

Ένα κυριακάτικο βράδυ του Μαρτίου, την ώρα που ο ποιμένας κήρυττε το Λόγο του Θεού, συνειδητοποίησα ότι δεν μπορούσα πια να αναβάλω την πρόσκληση του Αγίου Πνεύματος που με καλούσε να δεχτώ ότι ο Ιησούς Χριστός ήταν Εκείνος που είχε δώσει τη ζωή Του για μένα. Στο μήνυμά του, παρατήρησε: «Πολλοί άνθρωποι χάνουν τον ουρανό για σαράντα μονάχα εκατοστά – την απόσταση που χωρίζει την καρδιά από το μυαλό τους». Εννοούσε ότι η πίστη στην ύπαρξη του προσώπου του Χριστού δεν αρκούσε για σωτηρία. Το Χριστό έπρεπε ο καθένας να τον δεχθεί προσωπικά. Ένιωθα ότι μιλούσε σε μένα.

Γιατί όλοι αμάρτησαν και βρίσκονται μακριά από τη δόξα του Θεού. Με τα λόγια αυτά μπορούσα πραγματικά να ταυτιστώ, αν και το δεύτερο μέρος του εδαφίου δεν μπορούσα να το καταλάβω. Ωστόσο, ο ποιμένας Γιάνσεν συνέχισε και το κουβάρι ξεμπερδεύτηκε. *Ο Θεός είναι άγιος και τίποτα ακάθαρτο δεν μπορεί να ζήσει στην παρουσία Του, στον ουρανό.* Αυτό με άφηνε σίγουρα έξω από τις πύλες του ουρανού! Άρχισα να σκέφτομαι ότι για μένα δεν υπήρχε καμία ελπίδα, όταν άκουσα τα λόγια του εδαφίου Κατά Ιωάννην 3:16. *Γιατί τόσο πολύ αγάπησε ο Θεός τον κόσμο, ώστε παρέδωσε στο θάνατο το μονογενή του Υιό, για να μη χαθεί όποιος πιστεύει σ' αυτόν αλλά να έχει ζωή αιώνια.*

«Αυτό σημαίνει», συνέχισε ο ποιμένας Γιάνσεν, «πως, αν και δεν αξίζουμε τη συγχώρεση του Θεού, η αγάπη Του άπλωσε τα χέρια της σε μας. Ο Χριστός έδειξε την αγάπη αυτή και πέθανε για τον κάθε ένα από μας, έτσι ώστε να μη χρειάζεται να πεθάνουμε για τις αμαρτίες μας. Κι όχι μόνο πέθανε», πρόσθεσε, «αλλά και αναστήθηκε. Ο Θεός Πατέρας τον ανέστησε από τους νεκρούς για να δείξει ότι δέχτηκε τη θυσία του Γιου Του. Αυτό που πρέπει να κάνουμε εμείς είναι να αποδεχτούμε το δώρο της συγχώρεσης του Θεού πιστεύοντας απλώς ότι Αυτός θα κρατήσει την υπόσχεσή Του και θα σβήσει τις αμαρτίες μας μια για πάντα. Όταν πιστεύουμε», διαβεβαίωσε, «είναι σαν να ανοίγουμε μια πόρτα που επιτρέπει στο Χριστό να έρθει στη ζωές μας».

Θυμάμαι τον ποιμένα να επαναλαμβάνει τα λόγια της Αποκάλυψης 3:20. *Δες με, στέκομαι μπροστά στην πόρτα και χτυπώ. Αν κάποιος ακούσει τη φωνή μου και μ' ανοίξει την πόρτα, θα μπω στο σπίτι του...*

Ο φλογερός ιεροκήρυκας συνέχισε κι εξήγησε γιατί ο Χριστός ήθελε να έρθει στη ζωή του πιστού. «Ο Χριστός δε θέλει να είναι μονάχα μέρος της ζωής μας. Θέλει να κυβερνάει τη ζωή μας σαν Βασιλιάς. Θέλει να καθοδηγεί τα βήματά μας και να μας διδάσκει να Τον τιμούμε με τα λόγια μας και τις πράξεις μας».

Ο ποιμένας συνέχισε το μήνυμά του, κι εγώ ανακάθισα στο κάθισμά μου στον εξώστη της χορωδίας. Λέξεις, όπως αμαρτία, χαρά και συγχώρεση, ακατανόητες μέχρι τότε στους ύμνους που έψαλλα, έγιναν χειροπιαστές αλήθειες και ξεκαθάρισαν καλύτερα την κατάσταση μέσα μου. Ήταν φανερό ότι ο Θεός μου έλεγε: «Τζίμι, είσαι υποκριτής και ψεύτης. Ψάλλεις για όλα αυτά τα πράγματα, αλλά στην πραγματικότητα, δεν είσαι χριστιανός».

Έμεινα άφωνος. Καταλάβαινα πια ότι το να γνωρίζω πράγματα για το Θεό δεν ήταν αρκετό για να καθαρίσει τη φτωχή καρδιά μου ή να με κάνει μέλος της οικογένειας του Θεού. Έπρεπε να κάνω ο ίδιος το βήμα, να παραδεχτώ την ανάγκη μου και να ζητήσω από το Χριστό να έρθει στη ζωή μου.

Έσκυψα μπροστά και χτύπησα απαλά τον ώμο της Νάνσης. «Μπορώ να δεχτώ το Χριστό Σωτήρα μου;» ρώτησα. «Περίμενε μέχρι να κάνει την πρόσκληση», μου ψιθύρισε, δείχνοντας τον ποιμένα. Νόμιζα ότι ποτέ δε θα τέλειωνε το κήρυγμα! Μου φάνηκε ότι πέρασαν ώρες μέχρι τελικά να ακούσω τα λόγια που περίμενα. «Αν ποτέ σου δεν έχεις δεχτεί προσωπικά τον Κύριο Ιησού Χριστό ως Σωτήρα σου, κι απόψε θα ήθελες να πάρεις αυτή την απόφαση, έλα μπροστά καθώς η χορωδία θα ψάλλει τον ύμνο της πρόσκλησης. Το να έρθεις μπροστά δε θα σε κάνει χριστιανό», συνέχισε ο ποιμένας. «Χριστιανός θα γίνεις αν εμπιστευτείς τον Κύριο Ιησού Χριστό. Ο λόγος που σου ζητάω να έρθεις μπροστά, είναι για να μιλήσω μαζί σου για την απόφασή σου».

Η χορωδία σηκώθηκε για να ψάλλει, αλλά η δικιά μου θέση ήταν κενή. Ήμουν ήδη κοντά στην τράπεζα, όπου άνοιξα την καρδιά μου στον Κύριο ομολογώντας την αμαρτία μου. Στα μάγουλά μου κυλούσαν δάκρυα, καθώς στο νου μου έρχονταν τα λόγια του πρώτου μου σόλο: *Κανείς δε θα μπορούσε να πάρει από μένα την αμαρτία και το σκοτάδι. Αχ, πόσο νοιάστηκε για μένα.*

Ποτέ δεν είχα νιώσει τέτοια χαρά στη ζωή μου! Το βάρος της αμαρτίας και της καταδίκης είχε φύγει από τους ώμους μου. Στη θέση του ο Θεός είχε βάλει ένα αληθινό πνεύμα χαράς και ειρήνης.

Δυο βδομάδες μετά τη μεταστροφή μου, η εκκλησία οργάνωσε συγκεντρώσεις αναζωπύρωσης. Μερικές φορές οι γονείς μου τραγουδούσαν μαζί, ενώ ο πατέρας μου έπαιζε το γιουκαλίλι του, κι έτσι η Νάνσι κι ο Όσκαρ τους ζήτησαν να τραγουδήσουν ένα ντουέτο για την περίπτωση. Ήξεραν ότι οι γονείς μου δεν πήγαιναν στην εκκλησία ποτέ και δεν γνώριζαν το Χριστό προσωπικά. Αν τους ζητούσαν να ψάλλουν, θα ήταν ένας τρόπος να εκτεθούν στο Λόγο του Θεού. Δέχτηκαν την πρόσκληση.

Έγραψαν το «Ξόδεψα χρόνια στην ματαιότητα και την περηφάνια». Το μήνυμα του ύμνου «Στο Γολγοθά» μαζί με το μήνυμα από το Λόγο του Θεού, έδωσαν την εντύπωση ότι έπεισαν τις καρδιές τους εκείνο το βράδυ. Όταν δόθηκε η πρόσκληση, οι γονείς μου ήταν οι πρώτοι που ανταποκρίθηκαν. Τώρα η χαρά μου ήταν πλήρης. Εκείνο το βράδυ έπεσαν «βροχές ευλογίας»!

Κεφάλαιο 7

Η ΓΙΑΓΙΑ ΠΑΙΡΝΕΙ ΤΟ ΡΟΛΟ ΤΗΣ ΣΤΑ ΣΟΒΑΡΑ

Περίμενα ότι τα πράγματα στο σπίτι μας θα άλλαζαν μετά τη δήλωση πίστης των γονιών μου, αλλά οι ελπίδες μου δεν έζησαν πολύ. Όταν σηκώθηκαν μπροστά, υπήρξαν δάκρυα και δηλώσεις μετάνοιας, αλλά τα πράγματα στο σπίτι παρέμειναν ίδια. Έλειπαν οι καρποί μιας γνήσιας μεταστροφής. Δεν υπήρχε αγάπη για το Λόγο του Θεού, δεν υπήρχε επιθυμία να βρεθούν στην εκκλησία, δεν υπήρχε πρόθεση αλλαγής του αμαρτωλού τρόπου ζωής. Η έχθρα της μαμάς για την Νάνσι ήταν δυνατή όπως πάντα, κι έγινε ακόμα πιο φανερή στους μήνες που ακολούθησαν.

Η Νάνσι και ο Όσκαρ ένοιωθαν μια επιτακτική υπευθυνότητα να συνεχίσουν να με βοηθάνε, ιδιαίτερα καθώς έβλεπαν ότι τα πράγματα στο σπίτι μας παρέμεναν ίδια. Ήδη προσεύχονταν για μένα κάθε μέρα, αλλά ο Θεός τους οδηγούσε να εμπλακούν ακόμη περισσότερο στη ζωή μου.

Οι Μποντ έπρεπε να λύσουν δυο προβλήματα – τα αναρίθμητα μίλια που έπρεπε να διανύουν για να με συνοδεύουν στην εκκλησία την Κυριακή, και τις αυθαίρετες αποφάσεις της μαμάς όσον αφορά την παρουσία μου στο Κυριακό Σχολείο και την εκκλησία. Ήθελαν επίσης να με μαθητεύσουν στην καινούρια μου πίστη. Μια μέρα ζήτησαν από τους γονείς μου την άδεια να με παίρνουν σπίτι τις Παρασκευές τα απογεύματα μετά από το σχολείο και να με επιστρέφουν τις Κυριακές τα απογεύματα μετά την εκκλησία.

Αναπάντεχα, οι γονείς μου έδωσαν τη συγκατάθεσή τους. Η μαμά είπε απροκάλυπτα: «Θα έχουμε να ταΐζουμε ένα στόμα λιγότερο. Αφού οι Μποντ μπορούν και σε ταΐζουν, ας το κάνουν!»

Ο Όσκαρ κι η Νάνσι γνώριζαν πολύ καλά το λόγο που οι γονείς μου μού επέτρεπαν να περνάω τα Σαββατοκύριακα μαζί τους, αλλά είχαν αρχίσει να με αγαπάνε σαν να ήμουν πραγματικός εγγονός τους. Εκείνη περίπου την εποχή, άρχισαν να τους αποκαλώ τρυφερά «γιαγιά» και «παππού». Ήταν πολύ προσεκτικοί· δεν έλεγαν και δεν έκαναν τίποτα που θα μπορούσε να παρερμηνευτεί από τους γονείς μου ως προσπάθεια αποξένωσής μου από αυτούς.

Τα Σαββατοκύριακα είχα την ευκαιρία να ζήσω τις χαρές ενός χριστιανικού σπιτιού. Η γιαγιά κι ο παππούς δεν καβγάδιζαν, δεν έβριζαν, δεν κάπνιζαν, δεν έπιναν. Ήταν φανερό ότι οι προτεραιότητές τους επικεντρώνονταν σε πνευματικά πράγματα. Κάθε μέρα, η γιαγιά άνοιγε την Αγία Γραφή της και με δίδασκε τις αλήθειες που θα με βοηθούσαν στη χριστιανική ανάπτυξη. Μετά προσευχόμασταν να είμαι ικανός να τις βάλω σε εφαρμογή. Τα Σαββατοκύριακα αυτά ήταν ακριβώς αυτό που χρειαζόμουν για να μπορέσω να αντιμετωπίσω τα προβλήματα στην οικογένειά μας. Επέστρεφα

σπίτι, στην κόλαση, την Κυριακή το βράδυ, έχοντας όμως μια νέα προοπτική στη ζωή.

Στο σπίτι μοιραζόμουν τον ενθουσιασμό μου για τα πνευματικά πράγματα και την ευγνωμοσύνη μου για την οικογένεια που μου είχε σταθεί με τόση αγάπη. Τα θετικά σχόλια για τη γιαγιά και τον παππού αντιμετώπιζονταν με εχθρότητα. «Είναι απλώς αφελείς καλοθελητές που θέλουν να κερδίσουν μια θέση στον παράδεισο βοηθώντας φτωχούς σαν κι εμάς», σχολίαζε η μαμά συχνά. Μια άλλη έκφραση που έλεγε ήταν: «Αυτό που προσπαθούν να κάνουν είναι να κλέψουν την αγάπη σου από μας». Οι ισχυρισμοί αυτοί έμοιαζαν αρκετά ακίνδυνοι μέχρι μια Παρασκευή που η γιαγιά ήρθε να με πάρει για το Σαββατοκύριακο.

Χτύπησε την πόρτα. Η μητέρα μου κοίταξε έξω μέσα από τη λεπτή κουρτίνα και το πρόσωπό της πήρε μια έκφραση μοχθηρίας, γεγονός που με διαβεβαίωσε ότι η επισκέπτριά μας ήταν η κυρία Μποντ. Είχα δει αυτήν την έκφραση πολλές φορές και ήξερα ότι προμηνυόταν φασαρίες. Δεν είχα προλάβει να τελειώσω το συλλογισμό μου, όταν είδα τη μαμά να ανοίγει την πόρτα απότομα και να βάζει με αποφασιστικότητα τα χέρια στη μέση της. Γελώντας περιφρονητικά προς τη Νάνσι, τη συμβούλευσε: «Μπορείς να πας πίσω στο αμάξι σου. Ο Τζίμι δεν θα έρθει μαζί σου σήμερα».

Η σαστισμένη γυναίκα έμεινε σχεδόν άφωνη. Ήξερε ότι κάτι δεν πήγαινε καλά, αλλά ήταν σίγουρη ότι δεν είχε κάνει τίποτα για να ανταγωνιστεί τη μητέρα μου. «Χουανίτα, φοβάμαι ότι δεν καταλαβαίνω. Έκανα κάτι κακό και δεν αφήνεις το Τζίμι να έρθει μαζί μου;»

«Όχι», απάντησε κοφτά. «Απλώς δεν μπορεί να έρθει και το θέμα έχει λήξει!» Γύρισε να κλείσει την πόρτα.

Η γιαγιά δεν μπορούσε να πιστέψει στα αυτιά της. Αν δεν είχε κάνει τίποτα κακό, γιατί η μαμά μου φερόταν έτσι; Άπλωσε το χέρι της για να σταματήσει την πόρτα που έκλεινε. «Με συγχωρείς, αλλά δεν μπορούμε να το συζητήσουμε; Μάλλον πρόκειται για παρεξήγηση».

«Δεν παρεξήγησα τίποτα», απάντησε η μαμά δυσάρεστα, καθώς άνοιγε ξανά την πόρτα. «Είναι ξεκάθαρο αυτό που προσπαθείς να κάνεις. Και μην εκπλαγείς όταν σου κάνω μήνυση για απόπειρα αποξένωσης!»

Η γιαγιά προσπάθησε να συζητήσει μαζί της, αλλά κατάλαβε αμέσως ότι αυτό δεν ήταν παρά χάσιμο χρόνου – η μαμά συνήθως δεν έκανε καθόλου πίσω. Αλλά η γιαγιά δεν σκόπευε να τα παρατήσει χωρίς προσπάθεια. Ο Θεός της είχε αναθέσει να με φροντίσει και ήταν αποφασισμένη να εκπληρώσει αυτό που είχε αναλάβει. Ένωθε τον Κύριο να την παρακινεί έντονα. *Φρόντισε αυτό το αγόρι!*

Η γιαγιά είπε: «Άκου, θα κάνω ό,τι μπορώ, αν μονάχα αφήσεις το Τζίμι να έρχεται και να περνά τα Σαββατοκύριακα μαζί μας. Τί θέλεις να κάνω; Δεν προσπαθούμε να απομακρύνουμε το γιο σου από σένα και δεν έχουμε πει λέξη εναντίον σου».

Η μαμά δεν έχασε την ευκαιρία να εκμεταλλευτεί όσο περισσότερο μπορούσε την αντίπαλό της και να τελειώσει την κουβέντα βιαστικά. «Εντάξει, κυρία κομψευόμενη, αν κάθε Παρασκευή, που θα έρχεσαι να τον παίρνεις, μου φέρνεις ψώνια αξίας 10

δολαρίων, είναι δικός σου». Ήξερε ότι η Νάνσι θα δεχόταν δύσκολα μια τέτοια συμφωνία. Στην πραγματικότητα, η ευεργετίδά μου δε διέθετε τα επιπλέον χρήματα που θα της επέτρεπαν να το κάνει, όμως ο Κύριος συνέχιζε να την παροτρύνει. *Φρόντισε αυτό το αγόρι!*

«Χουανίτα, αυτά τα χρήματα δεν τα έχω, όμως θα τα βρω», δήλωσε αποφασισμένη. «Πιστεύω πραγματικά ότι ο Θεός θέλει να το κάνω».

Φυσικά, το 1948 τα δέκα δολάρια ήταν πολλά χρήματα. Σήμερα, το ποσό αυτό θα ισοδυναμούσε με περισσότερα από 100 δολάρια. Ήμουν σίγουρος ότι ποτέ δε θα κατάφερναν να διαθέσουν τόσα χρήματα. Εξάλλου, ποιο λόγο είχαν να κάνουν κάτι τέτοιο για ένα δεκάχρονο αγόρι που δεν ήταν καν μέλος της οικογένειάς τους; Το πήρα απόφαση πως δεν έπρεπε να περιμένω άλλα σαββατοκύριακα στο σπίτι των Μποντ. Κανείς δεν έκανε τίποτα χωρίς να περιμένει αντάλλαγμα. Η μαμά μου είχε μάθει αυτό το μάθημα πάρα πολύ καλά.

Όλη την επόμενη Παρασκευή ένιωθα αποκαρδιωμένος. Θυμόμουν όλα τα διασκεδαστικά πράγματα που είχα κάνει με τους Μποντ κι όλα όσα είχα μάθει από αυτούς κι από την εκκλησία. Ιδιαίτερα πολύτιμες ήταν οι αναμνήσεις μου από τη συμμετοχή μου στη χορωδία αλλά κι από τα σόλο που είχα ψάλλει για το εκκλησίασμα. Όλα αυτά ήτανε πια ένα κεφάλαιο που είχε κλείσει στη ζωή μου. Η μαμά είχε φροντίσει για αυτό.

Εκείνη την ημέρα, μετά το σχολείο, παρηγόρησα τον εαυτό μου παίζοντας με το σκύλο πίσω στην αυλή. Ξαφνικά, ακούστηκε ο ήχος ενός αυτοκινήτου που έστριβε στην αυλή μας. «Ποιος εισπράκτορας να είναι πάλι;» αναρωτήθηκα αποθαρρημένος και κοίταξα προς την είσοδο. Στην αυλή βρισκόταν το γνωστό πράσινο αυτοκίνητο! Η γιαγιά άνοιξε την πόρτα και βγήκε έξω αλλά εγώ ήμουν ακόμη αποσβολωμένος. Εκείνη άνοιξε την πίσω πόρτα και με φώναξε να τη βοηθήσω. Το πίσω κάθισμα ήταν γεμάτο με σακούλες από ψώνια!

Ακουμπήσαμε τις σακούλες στο τραπέζι της κουζίνας και η γιαγιά εξήγησε στη μαμά πώς είχε εξασφαλίσει τα χρήματα για τα ψώνια. «Αυτήν την εβδομάδα άρχισα να πουλάω καλλυντικά πόρτα με πόρτα για να κερδίσω τα χρήματα που χρειαζόμουν. Ο Κύριος επέτρεψε και πούλησα αρκετά, κι έτσι μπόρεσα να αγοράσω τα ψώνια».

Η μαμά κοίταξε τη γιαγιά με περιφρόνηση και πήρε στα χέρια της την απόδειξη μέσα από μια σακούλα. Έλεγε ένα-ένα όλα τα πράγματα και με άφησε απρόθυμα στη φροντίδα της γιαγιάς μόνο όταν βεβαιώθηκε πως ήταν όλα εκεί! Αυτή η διαδικασία έγινε ρουτίνα κάθε φορά που η γιαγιά έφερνε τα απαιτούμενα ψώνια.

Ωστόσο, μερικές φορές η μαμά αρνιόταν να κρατήσει το δικό της μέρος της συμφωνίας, κρατώντας τα ψώνια αλλά διώχνοντας κυριολεκτικά τη γιαγιά έξω από το σπίτι. Σε όλα αυτά συνήθως πρόσθετε προσβολές αποκαλώντας τη με κάθε πρόστυχη λέξη που μπορούσε να σκεφτεί· οι επιλογές της έμοιαζαν ανεξάντλητες.

Η γιαγιά, μια πολύ ευγενική γυναίκα, ένιωθε ένα φυσικό φόβο για τη μαμά, αλλά η αγάπη της και η έγνοια της για μένα ήταν μεγαλύτερα από αυτόν το φόβο. Η πιο συνηθισμένη της αντίδραση ήταν να πιάσει τη μαμά από τα μπράτσα και να την κολλήσει στον τοίχο της βεράντας. Τα γόνατά της έτρεμαν, αλλά μιλούσε με πυγμή στην επιτιθέμενη αντίπαλό της. «Άκουσέ με, Χουανίτα!» Ελάχιστοι άνθρωποι

μιλούσαν έτσι στη μητέρα μου χωρίς να το πληρώσουν αργότερα. Η μαμά σεβόταν τη γιαγιά για το θάρρος της και την άκουγε όταν προσπαθούσε να συζητήσει λογικά μαζί της. Μερικές φορές μετά από μια τέτοια συζήτηση η μαμά μου επέτρεπε να πάω μαζί της, ενώ άλλες φορές κρατούσε στο σπίτι τόσο τα ψώνια όσο και μένα.

Η γιαγιά ποτέ δεν ήξερε από τη μια Παρασκευή ως την άλλη πώς θα τη υποδεχόταν η μαμά. Συνειδητοποιούσε ότι αν συνέχιζε να ακολουθεί το κάλεσμα του Θεού, θα πλήρωνε ακριβά. Πόσο δίκιο είχε!

Κεφάλαιο 8

ΕΝΑΣ ΓΙΟΣ: 25.000 ΔΟΛΑΡΙΑ

Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού του 1948, η κόρη των Μποντ, Μαίρη Κάιμ, κι ο εγγονός τους, Λάρι, ήρθαν από την Αριζόνα για να τους επισκεφτούν. Ο σύζυγος της Μαίρης, Λόρενς, δεν κατάφερε να έρθει μαζί τους εξαιτίας της δουλειάς του, ως μηχανικός σιδηροδρόμων. Ανυπομονούσα να τους γνωρίσω. Είχα ακούσει ένα σωρό πράγματα για αυτούς από τη γιαγιά και τον παππού. Η Μαίρη, μια γοητευτική καστανομάλλα, θύμιζε τη μητέρα της σε πολλά πράγματα. Οι γλυκοί τρόποι και η ευχάριστη διάθεσή της με έκαναν να νιώσω άνετα αμέσως. Ήταν σαν να τη γνώριζα σε όλη τη ζωή μου. Αλλά και με τον Λάρι, που το παρατσούκλι του ήταν Χανκ, ένιωσα ότι ήμασταν αδελφές ψυχές. Δεν αργήσαμε να γίνουμε καλοί φίλοι.

Αν και ήταν ένα χρόνο μικρότερός μου, είχαμε το ίδιο ύψος και μοιάζαμε πολύ. Τώρα μπορούσα να καταλάβω καλύτερα γιατί οι Μποντ με είχαν συμπαθήσει τόσο. Μια μέρα ανακάλυψα ότι μοιάζαμε περισσότερο από ό,τι νόμιζα. Ο Χανκ είχε έρθει να με επισκεφτεί στο σπίτι όπου δέχτηκε μια αναπάντεχη έκπληξη. Η μητέρα μου άρπαξε τον σαστισμένο επισκέπτη και τον χαστούκισε στο πρόσωπο! Είχα κάνει κάτι που είχε προκαλέσει την οργή της, αλλά ο Χανκ ήταν αυτός που έφαγε την τιμωρία! Ήταν μια στιγμή που ένιωσα ωραία για το γεγονός ότι είχα σωσία.

Κατά τη διάρκεια της σύντομης επίσκεψής τους στην Ιντιάνα, οι Κάιμ αποφάσισαν να περάσουν μια βδομάδα σε μια από τις βόρειες λίμνες. Η Μαίρη ρώτησε τη μητέρα μου αν θα με άφηνε να πάω μαζί τους για να έχει παρέα ο Χανκ. Για άλλη μια φορά, η μαμά πήρε την απόφασή της μετρώντας απροκάλυπτα τα δολάρια που θα κέρδιζε. Θα είχαν να ταΐσουν ένα στόμα λιγότερο για μια ολόκληρη εβδομάδα, κριτήριο που στάθηκε αποφασιστικό.

Ποτέ πριν δεν είχα πάει διακοπές. Φανταζόμουν ότι θα ήταν παράδεισος να περάσω μια βδομάδα ζώντας σε μια τόσο διαφορετική ατμόσφαιρα. Δεν θα υπήρχαν καβγάδες, βρισιές, συκοφαντίες, κάπνισμα, ποτά... αλλά ούτε και εισπράκτορες!

Εγώ κι ο Χανκ παίζαμε στο νερό, κι η Μαίρη, κάπου εκεί κοντά σε μια πολυθρόνα, μας παρακολουθούσε προσεχτικά διαβάζοντας και απολαμβάνοντας τον ήλιο. Η εβδομάδα έφτασε στο τέλος της κι εγώ προσπαθούσα να είμαι χαρούμενος, αλλά μέσα μου μετρούσα τις ώρες που με χώριζαν από την επιστροφή μου στον τόπο της «καταδίκης». «Γιατί η οικογένειά μου να μην είναι σαν κι αυτή;» αναρωτιόμουν συνεχώς. Τελικά, αποφάσισα να επιχειρήσω το αδύνατο. Τώρα πια ήξερα τί ήθελα και έπρεπε να το επιδιώξω «τώρα ή ποτέ».

Βγήκα από το καταπράσινο νερό και με το Χανκ στο πλευρό μου, πλησίασα την καρέκλα της Μαίρης. Τα γυαλάκια μου αντανakλούσαν το λαμπερό ήλιο. Αν και ο ήλιος αυτός ήταν ζεστός, εγώ έτρεμα και ξεροκατάπινα. Μπήκα κατευθείαν στο θέμα: «Θέλω να ζήσω μαζί σας στην Αριζόνα».

Η Μαίρη έμεινε άφωνη. «Ε... κι εγώ θα το ήθελα πολύ», είπε αργά, «αλλά δεν νομίζω ότι η μητέρα σου θα συμφωνούσε». Η έκφραση του προσώπου της έδειχνε την έγνοια της· με αγκάλιασε στο στήθος της.

«Δε θα μπορούσες να της πεις ότι θέλεις να με υιοθετήσεις;» ρώτησα παρακλητικά. «Αφού με άφησε να έρθω μαζί σας στη λίμνη. Ίσως με αφήσει να έρθω και στην Αριζόνα».

«Υπάρχει τεράστια διαφορά ανάμεσα στη μια βδομάδα και στην υιοθεσία», απάντησε η Μαίρη στοργικά. Τα σκούρα καστανά μάτια της ήταν στραμμένα στα μάτια του μικρού αγοριού που είχε μάθει να αγαπά σε τόσο μικρό διάστημα. «Θα θέλαμε να είχαμε ένα ακόμη αγόρι. Δε μπορώ να κάνω άλλα παιδιά, κι έτσι, αν σε υιοθετούσαμε, θα ήμασταν όλοι πολύ ευτυχισμένοι. Παρόλα αυτά, δε μπορώ να σου υποσχεθώ τίποτα, μέχρι να μιλήσω με τον άντρα μου. Θα πρέπει να συμφωνήσει κι αυτός. Θα μιλήσουμε στο τηλέφωνο, και τότε θα ξέρω αν πρέπει να σε ζητήσουμε από τη μητέρα σου».

Ποτέ στη ζωή μου δεν προσευχήθηκα περισσότερο από τις μέρες που ακολούθησαν. Κάθε φορά που χτυπούσε το τηλέφωνο, νόμιζα ότι ήταν για την υπόθεσή μου. Τελικά, το τηλεφώνημα που περίμενα ήρθε τρεις μέρες αργότερα. Το απάντησε η μητέρα μου. Δεν ήταν δύσκολο να καταλάβω ποιος ήταν στη γραμμή.

Το σαγηνευτικό «παρακαλώ» της μαμάς έδωσε αμέσως τη θέση του σε ένα ενοχλημένο «ναι, τι θες;». Όταν κατέβασε το ακουστικό, η μαμά γύρισε σε μένα. «Η κομπιευόμενη κυρία Κάιμ θέλει να έρθει να μας επισκεφτεί αυτό το απόγευμα. Τι θέλει πάλι;» Εγώ, φυσικά, μπορούσα ήδη να μαντέψω. Η γνώμη της μαμάς για τους Μποντ και τους Κάιμ δεν ήταν κρυφή. Για μένα ήταν έκπληξη που είχε δεχτεί ακόμα και να δει τη Μαίρη.

Προσπάθησα να συγκρατήσω την αγωνία μου, και να μην αποκαλύψω πως γνώριζα το σκοπό της επίσκεψής της. «Θα έρθει να με ζητήσει για υιοθεσία!» θριαμβολογούσα μέσα μου.

Μου φάνηκε ότι το απόγευμα δεν θα έφτανε ποτέ. Εγώ συνέχισα να προσεύχομαι στο Θεό να με αφήσει να πάω στην οικογένεια Κάιμ.

Ο χτύπος στην πόρτα με έβαλε σε κίνηση. Έτρεξα να καλωσορίσω θερμά τους επισκέπτες που περιμέναμε. Ήξερα ότι η μαμά θα μπορούσε να τους ξαποστείλει ανά πάσα στιγμή. Σκέφτηκα ότι ο υπερβολικός ενθουσιασμός από μέρους μου θα είχε αντίθετα αποτελέσματα κι έτσι η υποδοχή μου δεν ήταν όσο εγκάρδια θα ήθελα.

«Γεια. Ελάτε. Η μαμά είναι στο καθιστικό». Η Μαίρη, η Νάνσι κι ο Χανκ με ακολούθησαν.

«Σ' ευχαριστούμε, Τζίμι», είπε η Μαίρη καθώς έμπαινε στο καθιστικό. «Γιατί δε βγαίνετε να παίξετε έξω με το Χανκ, καθώς εγώ κι η γιαγιά θα μιλάμε με τη μητέρα σου;»

Στην πραγματικότητα, προτιμούσα να μείνω στη θέση μου για να ακούσω όσα θα λέγονταν, αλλά εγώ κι ο Χανκ βγήκαμε υπάκουα έξω για να παίξουμε. Αργότερα, η γιαγιά κι η Μαίρη θα μοιράζονταν μαζί μου τις λεπτομέρειες αυτής της συνάντησης.

Η μαμά καθόταν σε μια βελούδινη κοκκινωπή παραγεμισμένη πολυθρόνα. Ήταν προφανές ότι ήταν έγκυος ξανά. Δε σηκώθηκε για να καλωσορίσει τους επισκέπτες της. Η ενοχλημένη έκφραση στο πρόσωπό της δε χρειαζόταν σχόλια. «Καθίστε, αν θέλετε», τους είπε δείχνοντας τον παρόμοιο καναπέ στα δεξιά της. «Είπες ότι θέλεις να μου μιλήσεις για κάτι σημαντικό. Λοιπόν, ακούω».

Η Μαίρη κι η Νάνσι κάθισαν στην άκρη του καναπέ. Η Μαίρη καθάρισε το λαιμό της και προσπάθησε να διαλέξει τις λέξεις που δε θα έθεταν σε κίνδυνο την ακροαματική διαδικασία με την αναταγωνιστική οικοδέσποινα.

«Χουανίτα, για να είμαι ειλικρινής, η επίσκεψή μας αφορά τον Τζίμι», είπε αποφασιστικά με όλο το θάρρος που μπορούσε να βρει. «Ήρθα να σε ρωτήσω αν θα επιτρέψεις σε μένα και τον άντρα μου να τον υιοθετήσουμε».

Η στωική έκφραση της Χουανίτας άλλαξε μεμιάς σε μια έκφραση που έδειχνε να το διασκεδάσει. «Και πόσο σκοπεύετε να μας πληρώσετε;»

«Σκεφτόμουν ότι θα μπορούσαμε να φτάσουμε σε μια αμοιβαία συμφωνία. Δεν είμαστε πλούσιοι κι έτσι δε θα μπορούσαμε να σας πληρώσουμε, αλλά θα θέλαμε να μεγαλώσουμε το Τζίμι σαν δικό μας παιδί».

«Πολύ συγκινητικό», απάντησε με σαρκασμό η μαμά. «Αν θέλετε να υιοθετήσετε το αγόρι μου, θα πρέπει να μας δώσετε 25.000 δολάρια. Αλλιώς ξεχάστε το!»

«Άκου, Χουανίτα», παρακάλεσε η Μαίρη. «Ο άντρας μου κι εγώ θα δώσουμε στον Τζίμι καλή μόρφωση και θα καλύψουμε όλα τα έξοδά του. Δε θα σας κοστίσει τίποτα, αν απλώς του επιτρέψετε να έρθει μαζί μας στην Αριζόνα».

«Δε γίνεται. Αν νομίζετε ότι θα σας τον δώσω έτσι απλά, σκεφτείτε το ξανά. Αυτό μόνο θέλατε να ζητήσετε ή υπάρχουν κι άλλα;»

«Αυτό», απάντησε η Μαίρη αποθαρρυσμένη.

«Τότε μπορούμε να αποχαιρετηθούμε», απάντησε η μαμά σαν να κήρυττε τη λήξη της συνάντησης. «Αν αλλάξω γνώμη, ξέρω που θα σας βρω. Νομίζω ότι ξέρετε πώς να βγείτε έξω χωρίς τη βοήθειά μου».

Δε χρειαζόταν να διαθέτει κανείς την ικανότητα να διαβάσει τη σκέψη για να συμπεράνει τα αποτελέσματα της συνάντησης. Μόλις οι δυο γυναίκες βγήκαν στην ηλιόλουστη βεράντα, ο Χανκ κι εγώ καταλάβαμε από την έκφραση των προσώπων τους ότι η μαμά δεν είχε δεχτεί την πρόταση της οικογένειας Κάιμ. Ανταλλάξαμε βλέμματα γεμάτα νόημα. Και οι δυο είχαμε καταλάβει.

Η Μαίρη βρήκε το κουράγιο και με ενημέρωσε για την αντίδραση της μητέρας μου. «Λυπάμαι πραγματικά, Τζίμι. Έκανα το καλύτερο που μπορούσα. Φεύγουμε σε λίγες μονάχα μέρες. Μέχρι τότε θα πρέπει απλώς να τα αφήσουμε όλα στα χέρια του Θεού. Αυτός ξέρει τι είναι καλύτερο για όλους μας. Σε κάθε περίπτωση, θα έρθουμε να σε δούμε προτού φύγουμε».

Τα μάτια μου γέμισαν δάκρυα την ώρα που οι τρεις επισκέπτες μας έβγαιναν από την αυλή μες στο αυτοκίνητο της Νάνσης. Ήμουν αποκαρδιωμένος. Γιατί ο Θεός δεν είχε απαντήσει στις θερμές προσευχές μου; Σύντομα θα ανακάλυπτα ότι ο Θεός χρησιμοποιεί ακόμα και ανθρώπινες κατεργαριές για να εκπληρώσει τους σκοπούς Του.

Αυτό που δεν ήξερα ήταν ότι η μαμά δυσκολευόταν να περιφρονήσει την πρόταση της οικογένειας Κάιμ. Θα μπορούσαν να αφήσουν αυτή τη μοναδική ευκαιρία να τους ξεφύγει τη στιγμή που περίμεναν ένα ακόμη παιδί; Τους δινόταν η ευκαιρία να εκμεταλλευτούν μια προσοδοφόρα προσφορά· μια μέρα πριν από την αναχώρηση των Κάιμ για την Αριζόνα, η μαμά και ο μπαμπάς μου εξήγησαν τους λόγους που αποφάσισαν ότι μπορούσα να πάω. Η οικογένεια Κάιμ θα κάλυπτε όλα τα έξοδά μου. Οι γονείς μου δε θα με παραχωρούσαν για νόμιμη υιοθεσία, αλλά έτσι θα είχαν ένα παιδί λιγότερο να φροντίζουν. Δεν μπορούσα να πιστέψω τους λόγους για τους οποίους συμφωνούσαν να με παραχωρήσουν. Παρόλ' αυτά, ο Θεός είχε απαντήσει «ναι» στις προσευχές μου. Δεν είχε σημασία με ποιο τρόπο. Το σημαντικό για μένα ήταν πως τώρα πια θα ήμουν μέλος μια πραγματικά χριστιανικής οικογένειας.

Κεφάλαιο 9

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΝΝΕΦΑ Ο ΗΛΙΟΣ ΛΑΜΠΕΙ ΠΑΝΤΑ

Λίγο καιρό μετά τη μετακόμισή μου στην Αριζόνα και στην οικογένεια Κάιμ, ανακάλυψα ότι η οικογενειακή ευτυχία δεν εξαρτάται από τα πλούτη ή το φαγητό. Για την οικογένεια Κάιμ, ευτυχία ήταν το να γνωρίζουν τον Ιησού Χριστό και να είναι ευχαριστημένοι με όσα έχουν. Η δυνατή προσκόλλησή τους στις πνευματικές αξίες φαινόταν στο συνεπή εκκλησιασμό τους και την καθημερινή οικογενειακή λατρεία.

Τέσσερις μήνες μετά από την άφιξή μου στο Φοίνιξ, η ευτυχία που είχα μόλις βρει καταστράφηκε από ένα τηλεφώνημα. Μόλις η Μαίρη απάντησε το τηλέφωνο, ήταν ολοφάνερο ότι επρόκειτο για κάτι δυσάρεστο. Σκέπασε το ακουστικό με το χέρι της και μου ψιθύρισε: «Είναι η μαμά σου. Θέλει να γυρίσεις σπίτι».

«Μα, Χουανίτα, τώρα δεν μπορούμε να στείλουμε τον Τζίμι», συνέχισε στο τηλέφωνο. «Ο Λόρενς απολύθηκε από τη δουλειά του και δεν έχουμε τα χρήματα. Εξάλλου, άλλη ήταν η συμφωνία μας». Η Μαίρη κράτησε το ακουστικό μακριά από το αυτί της, καθώς η εξοργισμένη συνομιλήτρια ξέσπασε σε καταιγισμό ύβρεων. «Ένα λεπτό, Χουανίτα». Σκούπισε τα δάκρυα από τα μάτια της και έδωσε το τηλέφωνο στο Λόρενς, που έκανε νόημα ότι ήθελε να μιλήσει μαζί της. Το πρόσωπό του είχε μια αποφασιστική έκφραση που έδειχνε ξεκάθαρα ότι δεν σκόπευε να αφήσει τη μαμά μου να τον εκβιάσει.

«Χουανίτα, από ό,τι καταλαβαίνω, παραβιάζεις αυτά που υποσχέθηκες. Κάναμε μια συμφωνία και περιμένουμε να την τηρήσεις».

«Άκου με καλά, κύριος», αντέκρουσε η μαμά μου. «Δε με νοιάζει τι συμφωνία κάναμε. Αλλάξαμε γνώμη. Και σκέψου καλά κι αυτό – είμαι οχτώ μηνών έγκυος, αλλά, αν δε μου στείλετε αυτό το αγόρι στο σπίτι, θα έρθω μέχρι το Φοίνιξ με οτοστόπ και θα τον πάρω. Αν νομίζεις ότι κάνω πλάκα, δοκίμασέ με!»

Οι Κάιμ βρίσκονταν σε πραγματικό αδιέξοδο. Νομικά, δεν ήμουν γιος τους κι έτσι δεν είχαν επιλογή, παρόλο που οι γονείς μου είχαν συμφωνήσει να τους αφήσουν να με μεγαλώσουν σαν γιο τους. Και πώς θα με έστελαν σπίτι τη στιγμή που δεν διέθεταν τα απαραίτητα χρήματα; Γνώριζαν καλά ότι η μαμά μου θα πραγματοποιούσε την απειλή της και θα ερχόταν να με πάρει. Αν έκανε αυτό το ταξίδι, κάποιος θα το πλήρωνε ακριβά! Άλλο ένα σκοτεινό σύννεφο.

Πέρασαν αρκετές εβδομάδες γεμάτες με υβριστικές απειλές από τη μητέρα μου. Στο τέλος, αυτοί που έστειλαν τα χρήματα για το εισιτήριο επιστροφής μου ήταν οι Μποντ. Για να εξασφαλίσουν το απαραίτητο ποσό αναγκάστηκαν να πουλήσουν το ψυγείο τους.

Η Μαίρη κι ο Λόρενς καθυστέρησαν το αναπόφευκτο όσο περισσότερο θεωρούσαν ότι είχαν το περιθώριο. Ο αναμενόμενος τοκετός θα παρεμπόδιζε το ταξίδι που σκόπευε να κάνει η μαμά και μας χάριζε λίγο περισσότερο χρόνο μαζί. Ακολούθησε άλλο ένα τηλεφώνημα από τη μητέρα μου που συνερχόταν, και ήξεραν ότι είχε φτάσει η ώρα να δώσουν πίσω το νέο γιο τους. Οι τέσσερις μας αποχαιρετιστήκαμε το Χαλοουίν του 1948 και τα δάκρυα έτρεχαν ποτάμι. Απρόθυμα, κούνησα το χέρι μου από το παράθυρο του τρένου σε αυτούς που άφηνα στην αποβάθρα μέχρι που δεν μπορούσα πια να τους δω.

Το μακρύ, μοναχικό ταξίδι πίσω στην Ιντιάνα μου έδωσε άφθονο χρόνο να σκεφτώ όλα όσα είχαν συμβεί. Κύματα αμφιβολίας άρχισαν να δέρνουν την προβληματισμένη ψυχή μου το ένα μετά το άλλο. Γιατί το είχε επιτρέψει αυτό ο Θεός; Αναρωτιόμουν. Ήταν πραγματικά πάνω από τις περιστάσεις της ζωής μου; Για άλλη μια φορά, ο ήλιος κρυβόταν πίσω από μαύρα σύννεφα που έφερναν καταιγίδα. Κατά την άποψή μου, όταν πια έφτασα σπίτι, τα πράγματα δε θα μπορούσαν να είναι χειρότερα.

Η μόνη προοπτική που μου έδινε παρηγοριά ήταν η γέννηση ενός ακόμη αγοριού ή κοριτσιού στην οικογένειά μας. Δεν ήξερα ακόμη τί ήταν. Προς μεγάλη μου έκπληξη δεν ήταν ούτε το ένα, ούτε το άλλο. Η μαμά είπε ότι ήταν ανεμογκάστρι. Ήμουν δέκα χρονών και δεν ήξερα πολλά για εγκυμοσύνες, αλλά μου φάνηκε παράξενο που το ανεμογκάστρι μπορούσε να κλωτσάει. Προτού φύγω για την Αριζόνα, η μαμά είχε βάλει το χέρι μου πάνω στην κοιλιά της και είχε πει: «Δες τι δυνατά που κλωτσάει». Η γιαγιά είχε μάλιστα οργανώσει ένα πάρτυ δώρων για το μωρό. Ήμουν πολύ μπερδεμένος!

Τελικά, δεν ήμουν ο μόνος που είχε αμφιβολίες για το «ανεμογκάστρι» της μαμάς. Αρκετοί άνθρωποι, ανάμεσα στους οποίους η θεία Ρόουζ κι ο θείος Εντ, την κατηγορήσαν ότι ξεφορτώθηκε το μωρό. Από εκείνη τη στιγμή κι έπειτα, κατόπιν διαταγής της μαμάς, η θεία Ρόουζ δεν ξαναπάτησε στο σπίτι μας. Οι κατηγορίες εξώθησαν τη μαμά σε βαρεία μελαγχολία που την οδήγησε σε απόπειρα αυτοκτονίας. Πολλά χρόνια αργότερα γνώρισα τυχαία τη γυναίκα που ήταν νοσοκόμα του οικογενειακού μας γιατρού. Με πληροφόρησε ότι στην πραγματικότητα η μαμά είχε γεννήσει ένα υγιές κορίτσι και η ίδια είχε βοηθήσει στον τοκετό. Το παιδί δεν ήταν του πατέρα μου κι έτσι η μαμά το παραχώρησε για υιοθεσία. Πατέρας του παιδιού

έγινε ο οικογενειακός μας γιατρός. Η μητέρα μου ποτέ δεν έμαθε ότι είχα ανακαλύψει αυτό το σκανδαλώδες περιστατικό του παρελθόντος της κι εγώ ποτέ δεν κατάφερα να εντοπίσω το κορίτσι που ήταν η ετεροθαλής αδελφή μου.

Ένα χρόνο μετά την επιστροφή μου στο σπίτι συνέβη ένα θαύμα. Αν και ο μπαμπάς είχε υποβληθεί σε αγγειεκτομή, η μητέρα μου έμεινε έγκυος ξανά! Σε εκείνη την ηλικία δεν ήξερα πολλά για αυτά τα πράγματα, ήξερα όμως ότι εξαιτίας αυτής της επέμβασης η μαμά δε θα μπορούσε πια να κάνει παιδιά. Όταν ρώτησα το μπαμπά μου τί είχε συμβεί, εκείνος απάντησε απότομα: «Ε, αυτές οι επεμβάσεις δεν πιάνουν πάντα!» Ο μπαμπάς ήξερε φυσικά ότι το παιδί που περιμέναμε δεν ήταν δικό του, αλλά του ήταν ευκολότερο να το αγνοεί.

Τρία χρόνια αργότερα, ήμουν στα δεκατρία και τέλειωνα την έβδομη τάξη [πρώτη γυμνασίου]. Εκείνη την εποχή είδα ξανά την πρόνοια του Θεού να δουλεύει στη ζωή μου. Άρχισα να κατανοώ κάτι από τη σοφία και το προσωπικό ενδιαφέρον του Θεού όταν ο μικρότερος αδελφός μου, Ρίτσαρντ, αρρώστησε με πνευμονία για τρίτη φορά μέσα σε λίγους μήνες. Ο γιατρός συμβούλεψε τους γονείς μου να αναζητήσουν ένα θερμότερο κλίμα, αν ήθελαν να ζήσει.

Καθώς είχα περάσει κάποιο διάστημα στην Αριζόνα, βεβαίωσα τους γονείς μου ότι εκεί ήταν σίγουρα πιο ζεστά από ό,τι ήταν στην Ιντιάνα. Αποφασίστηκε να μετακομίσουμε στο Φοίνιξ. Αυτό που δυσκόλευε εμένα στο θέμα της μετακόμισης ήταν ο αποχωρισμός μου από τη γιαγιά: δεν ήξερα πώς να της μιλήσω για την απόφαση των γονιών μου. Της τηλεφώνησα για να τη πω τα νέα και, όπως ήταν αναμενόμενο, άρχισε να κλαίει. Ωστόσο, όταν μου εξήγησε το λόγο, βρέθηκα σε αμηχανία.

«Δεν κλαίω επειδή λυπάμαι, αλλά επειδή χαίρομαι».

Εγώ έμεινα άφωνος προσπαθώντας να καταλάβω τι εννοούσε. Πώς μια γυναίκα που είχε επενδύσει τον ίδιο της τον εαυτό στη ζωή μου με τόση ανιδιοτέλεια μπορούσε να χαίρεται που θα μετακόμιζα; Αναρωτιόμουν. Μήπως σκεφτόταν ότι η κόρη της θα αναλάμβανε να συνεχίσει να εργάζεται στη ζωή μου εκεί ακριβώς όπου θα σταματούσε εκείνη; Αν σκεφτόταν έτσι, ήξερα ότι θα απογοητευόταν σκληρά. Η μαμά μου είχε ξεκαθαρίσει ότι η μετακόμισή μας στο Φοίνιξ δε σήμαινε ότι ενέκρινε την οικογένεια Κάιμ. Με πληροφόρησε μάλιστα ότι δεν υπήρχε περίπτωση να τους ξαναδώ.

Η σιωπή διακόπηκε όταν η γιαγιά πρόσθεσε: «Δεν ήθελα να σου το πω νωρίτερα: ο παππούς κι εγώ θα μετακομίσουμε στο Φοίνιξ σε ένα περίπου μήνα».

Το λιγότερο που θα μπορούσα να πω ήταν πως έμεινα εμβρόντητος! Ο Θεός εξακολουθούσε να εργάζεται! Προφανώς, ακόμα δεν είχε τελειώσει με μένα. Θα ήταν συναρπαστικό να δω τι θα έκανε ο Θεός τις μέρες που θα ακολουθούσαν.

Η μαμά αντιπαθούσε έντονα την οικογένεια Κάιμ, όμως αυτό δεν την εμπόδιζε να τους χρησιμοποιήσει για να εξυπηρετηθούν τα σχέδιά της. Τους ζήτησε να επιτρέψουν στον πατέρα μου να μείνει μαζί τους μέχρι να βρει δουλειά και σπίτι για την οικογένειά του. Οι Κάιμ τον φιλοξένησαν πρόθυμα για ένα μήνα. Το μεγάλο βήμα έγινε τον Ιούνιο του 1951.

Μόλις καλύφθηκαν οι αντικειμενικοί στόχοι της μαμάς, τόσο οι Κάιμ όσο και οι Μποντ της ήταν πλέον άχρηστοι. Και οι δυο οικογένειες ήταν απαγορευμένες για μένα. «Αν ανακαλύψω ότι επισκέφτηκες είτε τους Κάιμ, είτε τους Μποντ, θα σε σκοτώσω!» με απειλούσε. Εννοούσε όσα έλεγε και εγώ το ήξερα καλά! Αν και η μαμά μου είχε απαγορέψει να τους δω, εγώ εξακολουθούσα να νιώθω την ανάγκη όσων πρόσφεραν στη ζωή μου και οι επισκέψεις μου σ' αυτούς ήταν αρκετά συχνές. Η μαμά δεν το ανακάλυψε ποτέ.

Στα δύσκολα χρόνια που ακολούθησαν μετά την μετακόμισή μας στο Φοίνιξ, ένα εδάφιο της Αγίας Γραφής που ξεχώρισε μέσα μου ήταν το Ιερεμίας 29:11. *Ξέρω πολύ καλά τα σχέδια που έχω κάνει για σας. Θέλω την ευημερία σας και όχι την καταστροφή σας· θέλω να σας χαρίσω το μέλλον που εσείς ελπίζετε.* Η εκπλήρωση αυτής της υπόσχεσης δεν ήταν ξεκάθαρη για μένα από την αρχή, αλλά, όταν κοιτάζω πίσω μου, όταν συναρμολογώ τα κομμάτια του παζλ, βλέπω με βεβαιότητα ότι όλα ήταν υπό τον έλεγχο του Θεού.

Κεφάλαιο 10

Ο ΘΕΟΣ ΤΑ ΚΑΝΕΙ ΟΛΑ ΚΑΛΑ!

Όταν κοιτάζω πίσω μου, βλέπω ότι ο Θεός καθοδηγούσε τη ζωή μου ακόμα και στις λεπτομέρειες. Όταν ήμουν στο λύκειο, γνωρίστηκα με ένα ελκυστικό κορίτσι. Το όνομά της ήταν Φραν Λίντερμαν. Αργότερα παντρευτήκαμε και σπουδάσαμε μαζί στο Βιβλικό Ινστιτούτο Μούντι· γίναμε μέλη της οργάνωσης BCM International και το 1963 αναχωρήσαμε για τον ιεραποστολικό αγρό στην Ιταλία όπου υπηρετούμε τον Κύριο μέχρι σήμερα.

Όταν χειροτονήθηκα στο Φοίνιξ το 1962, οι γονείς μου δεν ήταν εκεί, αλλά οι Μποντ και οι Κάιμ ήταν. Στα πρόσωπά τους μπορούσε κανείς να διακρίνει δάκρυα χαράς. Ο Θεός είχε απαντήσει τις προσευχές τους. Η γιαγιά μου είπε: «Τζίμι, από τη μέρα που σε γνώρισα, δεν υπήρξε μέρα που δεν προσευχήθηκα για σένα».

Όταν μοιράζομαι την ομολογία μου, πολλές φορές οι άνθρωποι με ρωτάνε αν τα μέλη της οικογένειάς μου δέχτηκαν ποτέ το Χριστό. Με ρωτάνε επίσης τι απόγιναν οι δυο οικογένειες που ενδιαφέρθηκαν για μένα όταν ήμουν παιδί κι αν οι γονείς μου ζουν.

Η μαμά μου πέθανε το 1987, αλλά δε γνωρίζω αν αποφάσισε ποτέ να δεχτεί τον Κύριο. Όταν πήγα στην κηδεία, μου δόθηκε ευκαιρία να μιλήσω για το Χριστό στον ανεψιό μου, το γιο της Τζόισι. Αργότερα, αποφάσισε να δεχτεί το Χριστό ως Σωτήρα του και κατόπιν οδήγησε και τη μητέρα του στο Χριστό. Ο αδελφός μου, Μάικ, που είχε υποστεί εγκεφαλική βλάβη κατά τη γέννησή του, δέχτηκε τον Κύριο και είναι αφοσιωμένος στην εκκλησία του. Ο νεότερος αδελφός μου, Ρίτσαρντ, μπήκε στη φυλακή επειδή πυροβόλησε και σκότωσε τη θεία μας. Το πιθανότερο είναι πως η μαμά ήταν αυτή που του πρότεινε να την «τακτοποιήσει». Λίγα χρόνια μετά από την αποφυλάκισή του είχε ένα πολύ σοβαρό αυτοκινητιστικό δυστύχημα, στο οποίο κόντεψε να χάσει τη ζωή του. Το δυστύχημα συνέβη σε άλλη πόλη από αυτήν που κατοικούσε και χρειαζόταν να συνεχίσει τη θεραπεία εκεί ως εξωτερικός ασθενής. Δεν είχε που να μείνει κι ένας ευαγγελικός ποιμένας τον φιλοξένησε στο σπίτι του και τον οδήγησε στον Κύριο. Ο αδελφός μου πέθανε ένα χρόνο αργότερα.

Η μεγαλύτερη αδελφή μου, Σίρλεη, ποτέ δεν ενδιαφερόταν για πνευματικά ζητήματα. Ο λεσβιακός τρόπος ζωής της την έκανε να περιφρονεί όλα όσα είχαν σχέση με το Θεό. Της μίλησα πολλές φορές, αλλά η ανταπόκρισή της ήταν πάντοτε αδιάφορη. Δυο μέρες προτού πεθάνει από καρκίνο, τηλεφώνησε στην αδελφή μας, Τζόισι, και της ζήτησε να της στείλει μια Αγία Γραφή. Της είπε ότι ήθελε να γνωρίσει το Θεό. Η Τζόισι παρήγγειλε την Αγία Γραφή με το όνομά της τυπωμένο στο εξώφυλλο. Δυο μέρες αργότερα, η Σίρλεη πέθανε, χωρίς φυσικά να προλάβει να παραλάβει την Αγία Γραφή.

Όταν ο μπαμπάς ήταν 82 χρονών αποφάσισε να ξαναπαντρευτεί. Εγώ κι η γυναίκα μου πήγαμε στο γάμο και τρεις μέρες αργότερα, όσο απίστευτο κι αν ήταν, είχα τη χαρά να τον οδηγήσω στον Κύριο! Ένα χρόνο αργότερα ο μπαμπάς βαπτίστηκε. Στα 86 έφυγε για να πάει στο Σωτήρα του.

Προσευχόμενοι για το μπαμπά για 47 χρόνια. Σχεδόν δεν πίστευα στα αυτιά μου όταν μου είπε με δάκρυα στα μάτια: «Θέλω να σωθώ!». Ήταν συναρπαστικό!

Οι Κάιμ είναι πάνω από ογδόντα και η πίστη τους στο Χριστό είναι ακόμη δυνατή. Εξακολουθούν να ταξιδεύουν σε όλη τη χώρα και να διοργανώνουν συγκεντρώσεις για λαϊκούς κήρυκες της ομολογίας τους. Μέχρι πρόσφατα, η Μαίρη κι ο Λόρενς, διοργάνωναν στο σπίτι τους ένα βιβλικό κλαμπ για να βοηθήσουν τα παιδιά της γειτονιάς τους να γνωρίσουν το Χριστό! Το ονόμαζαν «Κλαμπ της Δευτέρας». Η γιαγιά και ο παππούς τους είχαν σίγουρα κληροδοτήσει μια θεάρεστη κληρονομιά. Ο αριθμός των ζωών που έχουν αγγίξει για την αιωνιότητα είναι απίστευτος! Δεν ξέρω τον ακριβή αριθμό, αλλά πολλοί είναι οι άνθρωποι που τους ονομάζουν «μαμά και μπαμπά», επειδή τους θεωρούν πνευματικούς γονείς τους. Για μένα και τη γυναίκα μου ήταν κι οι δυο τους πάντοτε πηγή ενθάρρυνσης. Δεν ξέρω που θα βρισκόμουν σήμερα, αν δεν υπήρχαν στη ζωή μου!

Ο παππούς (Μποντ) πήγε στην παρουσία του Κυρίου στην ώριμη ηλικία των 91 χρόνων. Η Νάνσι, η γυναίκα του, ήταν 88, όταν τον συνάντησε στη δόξα, το 1988. Όταν η μαμά μου πέθανε το 1987, σταμάτησα για να επισκεφτώ τη γιαγιά στο Φοίνιξ. Νοσηλευόταν σε κλινική, σχεδόν τυφλή. Είχε πάψει να αναγνωρίζει τα μέλη της οικογένειάς της και δε γνώριζε ότι σχεδίαζα να την επισκεφτώ. Μπήκα μέσα στο μισοσκότεινο δωμάτιο και ρώτησα την εύθραστη μορφή που ήταν ξαπλωμένη στο κρεβάτι: «Ξέρεις ποιος είμαι;» Η γιαγιά έστρεψε αργά το πρόσωπό της για να με δει. Περίμενα ένα μπερδεμένο βλέμμα, μια ασυνάρτητη απάντηση. Αντί για αυτό, το παρουσιαστικό της φωτίστηκε και η απάντησή της με συντροφεύει μέχρι και σήμερα: «Αχ, Τζίμι, πως θα μπορούσα να σε ξεχάσω!»

Η γιαγιά είχε πάντοτε μια επιθυμία να γίνει ιεραπόστολος. Η ίδια δεν μπορούσε να γίνει, αλλά στην πραγματικότητα ήταν, γιατί είχε επενδύσει τη ζωή της σε μένα. Είμαι σίγουρος ότι όταν έφτασε στον ουρανό, οι άγγελοι την υποδέχτηκαν όρθιοι και ο Κύριος είπε: «Εύγε, καλή και έμπιστη δούλη. Έλα να γιορτάσεις μαζί μου».

Η επένδυση που έκανε η γιαγιά και οι Κάιμ στη ζωή μου εξακολουθεί να καρποφορεί για χάρη τους. Είμαι τόσο ευγνώμων που η γιαγιά υπάκουσε τον Κύριο, όταν της είπε: «Φρόντισε αυτό το παιδί!»

Θυμάμαι την τελευταία φορά που οι Κάιμ ήρθαν να με πάρουν από το αεροδρόμιο του Φοίνιξ. Ο δρόμος για το σπίτι τους περνούσε κοντά από το νεκροταφείο όπου

είναι θαμμένοι ο παππούς και η γιαγιά. Δεν μπορούσα να μη τους θυμηθώ, μαζί με τους Κάιμ. Μια προσευχή ευγνωμοσύνης ανέβηκε από την καρδιά μου. «Σε ευχαριστώ, Θεέ μου, που έστειλες αυτούς τους ανθρώπους στη ζωή μου. Σε ευχαριστώ που αγάπησαν ένα μικρό αγόρι με καστανά μάτια».

Επίλογος

«Μας διακατέχει η αγάπη του Χριστού...» Β' Κορινθίους 5:14

Έχω μοιραστεί την ομολογία μου σε πολλά μέρη στον κόσμο και οι αντιδράσεις που συνάντησα ήταν ποικίλες. Μερικοί μου είπαν «Ποτέ δεν άκουσα τόσο συγκινητική ομολογία!». Άλλοι «Αυτά που μοιράστηκες μαζί μας με άγγιξαν ιδιαίτερα». Ένας άνθρωπος μου είπε χρόνια αργότερα: «Δεν έχεις ιδέα πόση επίδραση είχε στη ζωή μου η ομολογία σου». Άλλοι σχολίασαν «Αισθάνομαι ντροπή που κάνω τόσα λίγα για το Θεό». Ενθαρρύνθηκα πολύ όταν ένα ζευγάρι μου εκμυστηρεύτηκε ότι σκόπευαν να ακολουθήσουν το παράδειγμα της γιαγιάς και να βοηθήσουν ένα αγόρι στη γειτονιά τους. Επέμειναν στην προσπάθειά τους και, ως αποτέλεσμα, το αγόρι και όλη η οικογένειά του σήμερα γνωρίζουν και ακολουθούν το Θεό!

Έχω παρατηρήσει ότι οι αντιδράσεις στην ομολογία μου συνήθως εντάσσονται σε δύο κατηγορίες – συναισθήματα ή δράση. Παλιότερα αναρωτιόμουν γιατί ο Χριστός είπε στους μαθητές του ότι δίδασκε με παραβολές ώστε οι ακροατές Του «να μη βλέπουν ενώ βλέπουν, κι ενώ ακούν να μην ακούν ούτε να καταλαβαίνουν». Με προβληματίζε το γεγονός ότι ο Χριστός δίδασκε χωρίς να κάνει ξεκάθαρη τη διδασκαλία Του. Αργότερα, συνειδητοποίησα ότι ο Χριστός δεν είχε πρόθεση να αποκαλύψει βαθύτερες αλήθειες σε όσους αγγίζονταν μονάχα συναισθηματικά από τη διδασκαλία Του. Η επιπολαιότητα τον απωθούσε: ποτέ δεν δίδασκε χωρίς να απαιτήσει μια ενεργή ανταπόκριση από τους ακροατές Του. Η αληθινή αξία ενός μηνύματος δεν μετριέται από τα συναισθήματα, αλλά από τη δράση.

Το παράδειγμα της γιαγιάς, αν και αποτελεί πρόκληση, δεν αποτελεί αυτοσκοπό. Πρέπει να υπάρχει μια συνέχεια της ιστορίας. Αυτό ήταν μια πραγματικότητα στη ζωή μου. Οι άνθρωποι συχνά με ρωτούν. «Τί επίδραση είχε στη ζωή σου η φροντίδα της κυρίας Μποντ;» ή «Τί συνέβη ως αποτέλεσμα της επίμονης επένδυσής της σε σένα όταν ήσουν παιδί;». Ο επίλογος αυτός δημιουργήθηκε από αυτές τις ερωτήσεις.

Οι Μποντ και οι Κάιμ συνέχισαν να με φροντίζουν στα χρόνια της εφηβείας, προσφέροντας συμβουλές και ενθάρρυνση, ενώ προσεύχονταν καθημερινά για μένα. Ήταν στη διάρκεια της φοίτησής μου στο λύκειο, στο Φοίνιξ της Αριζόνα, που γνώρισα κι αργότερα παντρεύτηκα τη Φραν Λίντερμαν, μια γλυκειά και γεμάτη ζωή απόγονο ολλανδικής οικογένειας από την Πενσυλβάνια. Και οι δυο νιώσαμε το κάλεσμα του Θεού στη ζωή μας και ξέραμε ότι ήθελε να Τον υπηρετήσουμε ως ιεραπόστολοι. Νιώσαμε πως ήμασταν οφειλέτες, πως χρωστούσαμε να επενδύσουμε τις ζωές μας σε άλλους ανθρώπους (ιδιαίτερα παιδιά) και να δώσουμε απλόχερα, όπως είχαμε λάβει (Κατά Ματθαίον 10:8).

Αν και η σχέση μας επισκιάζονταν από τις συνεχείς απειλές της μητέρας μου ότι θα σκότωνε τη Φραν, τελικά παντρευτήκαμε το 1957. Μετακομίσαμε στο Σικάγο, όπου σπουδάσαμε στο Βιβλικό Ινστιτούτο Μούντι με κατεύθυνση τις ιεραποστολές και τη χριστιανική εκπαίδευση. Αργότερα, εγώ προχώρησα σε περαιτέρω σπουδές στο Θεολογικό Σεμινάριο του Ντάλας.

Η μεγαλύτερη κόρη μας, Τσέρι, γεννήθηκε κατά τη διάρκεια της φοίτησής μας στο Μούντι. Εκείνα τα χρόνια, ο Θεός μας έδωσε ευκαιρίες να Τον υπηρετήσουμε σε θερινές κατασκηνώσεις. Εκεί διαπιστώσαμε την αξία της υπηρεσίας των χριστιανικών κατασκηνώσεων και νιώσαμε την επιθυμία να συμπεριλάβουμε το κατασκηνωτικό έργο στη μελλοντική μας διακονία. Η δεύτερη κόρη μας, Λόρι, γεννήθηκε λίγο μετά την αποφοίτησή μας από το Μούντι. Κατά τη διάρκεια της τελευταίας μας χρονιάς στο Βιβλικό Κολέγιο, γίναμε δεκτοί ως ιεραπόστολοι στην οργάνωση που τότε ήταν γνωστή ως Bible Club Movement. Η οργάνωση αυτή τώρα ονομάζεται BCM International (Bible Centered Ministries) και το διεθνές γραφείο της βρίσκεται στο Άκρον της Πενσυλβάνια. Πρόκειται για μια μοναδική ιεραποστολή που διακονεί σε 40 διαφορετικές χώρες του κόσμου. Κάθε εβδομάδα έρχεται σε επαφή με χιλιάδες ανθρώπους μέσα από ποικίλες διακονίες.

Εικόνα 2 Στο Ρίμινι Τζιμ και Φράνκα (Φραν)

κυλούσαν δάκρυα χαράς.

Το 1963 εγκατασταθήκαμε στην Ιταλία κι αρχίσαμε να παρακολουθούμε μαθήματα γλώσσας στο πανεπιστήμιο της Περούτζια (όλα στα ιταλικά). Οι κόρες μας ήταν τότε, τρεισήμισυ και δύο χρονών αντίστοιχα. Ο Ντέιβιντ γεννήθηκε τον καιρό που σπουδάζαμε στο πανεπιστήμιο της Περούτζια. Από εκείνα τα χρόνια κι έπειτα, ο Θεός μας άνοιξε διάπλατα την πόρτα της διακονίας καθώς υπηρετούμε εκκλησίες σε όλη την Ιταλία και μαθητεύουμε εκείνους που θέλουν να ακολουθήσουν τον Κύριο. Ο Θεός μας έδωσε επίσης τη χαρά να Τον υπηρετήσουμε στο εκδοτικό έργο παρέχοντας διδακτικό υλικό σε εκείνους που θέλουν να πλησιάσουν παιδιά κι εφήβους για το Χριστό. Ο εκδοτικός οίκος μας παρέχει επίσης διδακτικό υλικό για την πνευματική ανάπτυξη των μεγαλύτερων. Από το 1968 κι έπειτα, έδρα μας είναι το Ρίμινι, στις Αδριατικές (ανατολικές) ακτές της Ιταλίας, παραθεριστική πόλη πασίγνωστη σε όλη την Ευρώπη.

Οι άνθρωποι πολλές φορές μας ρωτούν για τα παιδιά μας και τη σχέση τους με το Θεό. Τον δοξάζουμε γιατί τα παιδιά μας Τον αγαπούν και Τον ακολουθούν, παρά το γεγονός ότι ήταν οι μόνοι πραγματικοί χριστιανοί στο σχολείο τους. Και τα τρία φοίτησαν σε ιταλικά σχολεία όπου προετοιμάστηκαν πολύ καλά για το πανεπιστήμιο. Στη συνέχεια σπούδασαν σε χριστιανικά πανεπιστήμια στις Ηνωμένες Πολιτείες, παντρεύτηκαν και έμειναν εκεί. Η Τσέρι, η μεγαλύτερη, είναι δασκάλα (δουλεύει

Μέσα από πληθώρα περιστάσεων αισθανθήκαμε ότι ο Θεός οδηγούσε το δρόμο της υπηρεσίας μας στην Ιταλία, κι έτσι αρχίσαμε τις προσπάθειες εξασφάλισης της ιεραποστολικής υποστήριξής μας. Το 1962 χειροτονήθηκα στη διακονία του Ευαγγελίου στην εκκλησία Bethany Bible Church στο Φοίνιξ της Αριζόνα. Στο χαρμόσυνο γεγονός παρευρέθηκαν τόσο οι Κάιμ, όσο και οι Μποντ. Έβλεπαν επιτέλους τον καρπό της ακούραστης επένδυσής τους στη ζωή μου και στα μάγουλά τους

προσωρινά σε μια ιεραποστολή) και η Λόρι, η δεύτερη, είναι ηλεκτρολόγος μηχανικός. Ο Ντέιβιντ είναι πανεπιστημιακός καθηγητής στην Αγγλία. Έχουμε εφτά αξιαγάπητα εγγόνια.

Για είκοσι περίπου χρόνια είχαμε το προνόμιο να διακονήσουμε το Λόγο του Θεού σε Αμερικανούς στρατιωτικούς και στις οικογένειές τους. Εργάζονταν σε βάση του ΝΑΤΟ λίγο έξω από το Ρίμινι. Δύο από αυτούς σήμερα είναι ποιμένες. Παράλληλα, βοηθούσα τον ποιμένα της Ευαγγελικής Εκκλησίας του Ρίμινι.

Εικόνα 3 Στην Κατασκήνωση Μαραναθά.Ο Τζιμ

Για πολλά χρόνια οργανώναμε παιδικές κατασκηνώσεις σε διάφορες, ενοικιαζόμενες εγκαταστάσεις. Το 1980 το ιταλικό τμήμα της BCM αγόρασε μια έκταση 40 στρεμμάτων και ξεκίνησε την κατασκευή της κατασκήνωσης Μαραναθά. Σήμερα, η κατασκήνωση και το συνεδριακό κέντρο διακονεί εκατοντάδες παιδιά, εφήβους και ενήλικες κάθε χρόνο.

Το 1987 έγινα διευθυντής της ευρωπαϊκής πτέρυγας της BCM. Η γυναίκα μου κι εγώ διακονούμε ιεραποστόλους της οργάνωσης σε εφτά χώρες της Ευρώπης, συνεχίζουμε να διευθύνουμε τον ιταλικό εκδοτικό οίκο, να υπηρετούμε την τοπική εκκλησία του Ρίμινι αλλά και άλλες εκκλησίες στην Ιταλία και την Ευρώπη. Χαιρόμαστε που ο Θεός συνεχίζει να μας δίνει την ευκαιρία να είμαστε συνεργάτες Του και να επενδύουμε τις ζωές μας σε άλλους ανθρώπους για την αιωνιότητα.

Όλα ξεκίνησαν με μια αγαπητή κυρία που ένιωσε την παρόρμηση να επενδύσει τη ζωή της στη δική μου. Ξέρουμε ότι ο καρπός των 44 χρόνων της διακονίας μας κατατέθηκε και στο δικό της λογαριασμό.

Αγαπητέ αναγνώστη, όπως το παράδειγμα της γιαγιάς έφερε μια νέα κατεύθυνση στη ζωή μας, έτσι κι ο Θεός περιμένει από σένα μια ξεκάθαρη ανταπόκριση.

Πολλές φορές, όταν αντιμετωπίζουμε ένα επιτακτικό καθήκον, η φυσική, σαρκική μας αντίδραση είναι να κοιτάξουμε γύρω μας για να βρούμε κάποιον άλλο που θα κάνει τη δουλειά. Στο Κατά Ιωάννην 21:17, όταν ο Χριστός πρόσταξε τον Πέτρο να «βόσκει τα πρόβατά Του», ο Πέτρος θέλησε να μάθει τί θα συνέβαινε στον Ιωάννη (το να ακολουθήσει το Χριστό για τον Πέτρο θα σήμαινε τελικά να χάσει τη ζωή του, εδάφιο 19). Όμως ο Χριστός δεν είχε πρόθεση να αφήσει τα λόγια Του να περισπαστούν και να μπερδευτούν από τις ερωτήσεις του Πέτρο. Στο εδάφιο 22 του είτε – όπως ακριβώς λέει και σε μας – «ΕΣΥ ακολούθησέ με».

Μερικοί άνθρωποι δεν αισθάνονται καμία απολύτως παρόρμηση να εμπλακούν στις ζωές των άλλων. Αν αυτή είναι και η δική σου περίπτωση, ίσως αυτό να οφείλεται στο γεγονός ότι ποτέ δεν γεύτηκες προσωπικά την αγάπη του Χριστού στη δική σου ζωή. Αν ισχύει κάτι τέτοιο, δεν χρειάζεται να παραμένεις στην αμαρτία και την αδιαφορία. Ο Θεός σε αγαπά τόσο πολύ που παρέδωσε το μονάκριβο γιο Του, τον

Κύριο Ιησού Χριστό, να πεθάνει για την αμαρτία σου, στη θέση σου (Ιωάννης 3:16). Μπορείς να γνωρίσεις σήμερα την αληθινή συγχώρεση, χαρά και αγάπη, ανοίγοντάς Του απλώς την πόρτα της ζωής σου. Θα έρθει μέσα! (Αποκάλυψη 3:20).

Ίσως να «αγγίχτηκες» από αυτήν τη μαρτυρία, αλλά το κόστος είναι τόσο μεγάλο, που δεν είσαι και τόσο βέβαιος ότι θέλεις να μιμηθείς το παράδειγμα της γιαγιάς. Στην Β' Προς Κορινθίους επιστολή 5:14 ο απόστολος Παύλος διακηρύττει ότι ο γνήσιος πιστός διακατέχεται από την αγάπη του Χριστού. Ο Χριστός δεν μας ζητά να παράγουμε την αγάπη που απαιτείται για να «βγει» η δουλειά. Το μόνο που μας ζητά είναι να Του επιτρέψουμε να διοχετεύσει την αγάπη Του μέσα από μας.

Ο Χριστός θέλει να σε χρησιμοποιήσει για να επενδύσει στις ζωές των άλλων, όπως ακριβώς ο ίδιος, οδηγημένος από την αγάπη, θυσίασε τη ζωή Του για σένα. Επίτρεψέ μου να σου προτείνω μερικές πρακτικές δυνατότητες επένδυσης σε ζωές άλλων ανθρώπων.

Θα μπορούσες ίσως να ενδιαφερθείς για κάποια οικογένεια ή κάποιο παιδί της γειτονιάς σου, και να τους προτείνεις να τους πάρεις μαζί σου στην εκκλησία.

Γιατί δεν δοκιμάζεις να διδάξεις ή να βοηθήσεις μια τάξη Κυριακού Σχολείου στην εκκλησία ή ένα Βιβλικό Κλαμπ στο σπίτι σου;

Πώς θα σου φαινόταν να υποστηρίξεις οικονομικά μια ιεραποστολική οργάνωση όπως η BCM International; Αν δεν μπορείς να γίνεις ο ίδιος ιεραπόστολος, βοήθησε κάποιον που μπορεί. Διεύθυνση;

Προσευχήσου στο Θεό να σου δίνει ευκαιρίες και σοφία να διακρίνεις τους ανθρώπους που έχει εναποθέσει στη δική σου ακτίνα δράσης.

Ο Θεός δεν αναζητά ανθρώπους ικανούς ή χαρισματικούς. Ο Θεός αναζητά απλώς ανθρώπους που είναι πρόθυμοι να χρησιμοποιηθούν από Αυτόν με τον τρόπο που θα επιλέξει Εκείνος. Θερμή προσευχή μου είναι να οδηγηθείς κι εσύ από την αγάπη και να ανταποκριθείς, όπως ανταποκρίθηκε η γιαγιά. Αν επιθυμείς να δώσεις αξία στη ζωή σου, το ενεργό ενδιαφέρον για τους άλλους μπορεί να φέρει μια πραγματική διαφορά!

Αν θέλεις να μοιραστείς τη διαφορά που αυτό το βιβλίο έφερε στη ζωή σου, μπορείς να επικοινωνήσεις με το συγγραφέα στην ακόλουθη διεύθυνση:

Jim Lines
Via Buonamici 10
47900 Rimini, Italy
email: jflines@gmail.com

Τώρα έχουνε πάρει σύνταξη και ζούνε στην Πενσυλβάνια ΗΠΑ